Plaiuri moldovene - Borsani (1932-1935)

ANUL I, Nr. 1 — 5 Lei Exemplarul — SEPTEMVRIE 1932

PLAIURI MOLDOVENE

ORGAN CULTURAL ENCICLOPEDIC LUNAR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Com. BORȘANI Jud. Putna
g. Bâlca

DIRECTOR-FONDATOR
GH. N. TRANDAFIR

ABONAMENTE: UN AN 100 — PENTRU SĂTENI 80 — PENTRU ELEVI 50 — DE SPRIJIN: (o sfoară mai mare ca abonamentul)

Cuvântul Nostru

Nu începem, ci continuăm munca noastră de până acum, însă sub o altă formă.

Dorim să aprindem o modestă lumină printre multele cari sunt în țara aceasta...

Apărem în timpuri grele, dar nu de neînvins!... Și cu bunăvoință se fac multe lucruri, nu numai cu bani...

„Plaiuri Moldovene", va fi o tribună larg deschisă sufletului românesc, gliei strămoșești, reprezentate prin fiii ei sufletești, cari își vor spune cuvântul sincer și neprecupețit.

Vom reînvia producțiunile populare românești, îndemnând la bine lumea dela sate. Vom creiă o atmosferă de calde simțăminte pentru mulțimea de pretutindeni cât și pentru cei chemați să reverse cu dărnicie — mulțimii — „aurul sufletesc", — deasupra „otrăvii" care a desbinat poporul în tabere, pervertind sufletul Neamului.

Acei ce simt românește, creștinește și cetățenește, sunt chemați alături de noi!

Nu suntem înregimentați în nici un partid politic și nici nu trimbițăm idei nesănătoase cuiva.

Cine crede că mișcarea noastră e de folos, — să colaboreze cu noi — și fie — „Bine venit!..

„Plaiuri Moldovene"

Idei de Program

Ei bine, să se știe că nu suntem nici profitorii zilei și demagogi și nici nu încercăm să otrăvim sufletele cu politica nefastă și alte promisiuni desanțate cari au adus satele noastre într'o stare morală de necrezut.

Nu suntem nici străini de sufletul și pământul țării; ci din contra, ne doare când vedem că sunt atâția cari stau cu brațele încrucișate și asistă la dezagregarea celui mai sfânt sentiment național, deși ar puteă să reacționeze cum se cuvine.

Nu suntem nici sectarii otrăvitori ai dreptilor credincioși și nici *francmazonii* dornici de *„internaționalizare"* și destrămarea sufletului nostru românesc!

Nu suntem în slujba nimănui și nici nu deschidem un drum primejdios și nesigur.

Drumul nostru?

Este acela al Damascului.

Este drumul luminii, al cinstei, al ordinei, al muncii adevărate.

Este sufletul plaiurilor noastre pline de sănătate, de voioșie, de belșug și mai ales de „românism".

De aceia vrem să ducem o rază strălucitoare și de mângâietoare bucurie până în cele mai îndepărtate și modeste locuințe omenești;... Vrem să spunem cuvântul nostru nepătat și gândul nostru plin de entuziasm și tinerețe îmbietoare la lucru, tuturor, dându-le sfaturi, îndemnându-i la bine și arătându-le răul, să-i facem să se ferească de el.

Vrem să îndemnăm pe colegii noștrii la trezirea unui suflu nou de viață spirituală, prin activitatea ce trebuc să o desfășoare în mijlocul mediului lor înconjurător.

Vrem să facem cunoscut producțiunile populare, să îndemnăm la păstrarea sentimentelor și obiceiurilor noastre strămoșești, jucându-se brâul în loc de tango-uri.

Vrem să sfătuim masa cea mare a satelor în privința higienei caselor, cultura sistematică și plină de folonse, nelipsind cuvântul mângâietor al născutului în *Bethleem.*

Vrem sănătatea minții ca și a sufletului. Vrem înlăturarea exhibițiilor trans-oceanice și cunoașterea mai bine a mediului românesc.

Cine vrea să pună o piatră acestui măreț edificiu, *poftească!....*

Gh. M. Tudoranche.
Doctorand în litere, Profesor

Munca, isvorul Moralității !...

Mi-a fost dat să cunosc locuri din frumoasa noastră țară în care nu se prea știe ce este munca adevărată, Veți zice: Cum? ai văzut dumneata măcar un sat sau un oraș unde se trăiește fără muncă? Nu! Mulți câștigă pâinea — muncind, dar tot mulți — somează. Ei bine,, mărturisesc că m'am scârbit de *imoralitatea* în care se scaldă această lume destul de numeroasă... Și atunci?... m'am dus cu mintea la satele noastre de *țărani*...

Cât diferență! Unii, roși, contaminați complect de *desfrâu* — de *imoralitate*, ducând totuși un traiu mai ușor; alții, câștigându-și în sudoarea frunții *codrul de pâine* de cea mai ordinară calitate. *Pioni ai regenerării morale. Faceți ca toți cei meniți să aibă un rol în conducerea acestui stat, să fie trimiși să ia lecții de morală creștină de la cel care-și face upăsat „semnul crucii", atunci când bagă plugul în brazdă.* Trimiteți lumea care vântură praful pe străzile capitalei și a orașelor fără nici un rost, să învețe a fi morali dela *umilul țăran*, căci, nu uitați — *moralitatea* — speranța acestei țări, e la țară, în omul viguros mulțumit cu puțin, nu la orașe, unde niciând nu se simte mulțumit oricât ar avea. *Orășeni!... Învățați a vă iubi fără, la mijlocul sentimentelor„ dela țară!... deprindeți filosofia lor care vă e absolut indispensabilă pentru un traiu mai bun!...*

N. Harabor.

„Munca este isvorul gloriei și al fericirii" (Euripide)

PE DRUM LA MUNCĂ...

Se redeschid școlile...

Peste câteva zile se redeschid cursurile școalelor din întreaga țară. Din nou generații întregi de copii vor fi încredințate *mâinilor* spre a le da slefuirea și norma de conducere în viață, — instrucția și educația în școală.

Din nou va răsuna pe „catedră" glasul *învățătorului*, al acestui om de jertfă — astăzi aproape epuizat din pricina suferinței, mizeriei, — a greutăților.

Sunt multe de spus.... Dar vom vorbi despre toate la timpul lor.

Vorbim acum de ceiace ne interesează.... Cu ce suflet și dragoste de muncă vor intră „învățătorii" țării, — în localurile — în bună parte sfâșiate, igrasioase, nevăruite, neîngrijite căutși de puțin că nu-s fonduri, — căci nimeni nu vrea să fie *„filantrop"* și cu școala?!

Că vor face unii, — da! Dar nu din toți de bugete bogate — cari să dea școlii aceia ce-i trebuie. Primăriile? Acestea în mare parte n'au pentru slujbașii lor, dar să mai dea concurs școlii...

Prefectura nu mai dă sume pentru reparația școlii. Comitetele școlare sunt sărace, „Casa școalelor deasemeni — greu mai dă câte ceva.

Gânduri...

„Venirea la oraș e cel dintâi pas spre expatrierea din port, din limbă și din mijlocul neamului în care te-ai născut".

* * *

„Nu glasul preoților, ci sufletul lor vrem să-l auzim!"

* * *

„Acum o sută de ani, după ce căzuseră în amară strâmtoare din partea străinilor, Danezii și-au înviorat sufletul cetind și recitind vechile lor Saga. Toi astfel și noi în cântece și proverbe, în colinde și basme, în eroicile și legendele naționale, vom află nu numai alinarea amărăciunilor prin cari am trecut și trecem, dar și întărirea credinței în viitor".

S. Mehedinți.

Aruncându-ne o scurtă privire asupra noutilor construcții școlare —mai ales la sate, nu ne putem mândri.

Și iată decc. In multe locuri, construcțiile acestea s'au dat pe mâna unor oameni de mâna a treia, niște cărpaci, cari și-au bătut joc de lucru, dar au tras foloase destul de mari.

Lucrul se vede de toți. Se dărâmă școlile pe un cap... Au rămas solide localurile construite pe timpul marelui Haret, iar cele din 1925 și până în prezent sunt absolut proaste și nu corespund nici ca estetică și nici nevoilor învățământului.

S'a făcut lucru pripit, urît și fără durabilitate. Acesta-i adevărul. Zeci de suflete de învățători sunt sortiți să-și facă *datoria* în niște chichinețe, cari numai școli nu se numesc, să fie expuși a muri de foame și de frig, sau mai adesecri tuberculoși, etc.

Nu se găsesc bani în țară aceasta să se plătească restanțele de salar ale învățătorilor și a diverselor categorii de funcționari, dar s'au găsit bani pentru alte lucruri, cari nu e locul să le pomenim aici.

Se impune desființarea „sinecurilor" absolut dispensabile — spre a asigură *învățătorimii* noastre un traiu mai onorabil.

După o vacanță de trei luni, învățătorimea e chemată din nou la datorie. Nemulțumirea din Mai a. c., s'a mai potolit, căci au început să se achite regulat salariile; dar să nu fim prea optimiști.... Cât o să ție?! Doamne ferește de mai rău! Toți învățătorii își pun întrebarea:

Se vor mai achită restanțele?

Ce-i de făcut dacă ni s'ar dă „rente de stat?".... Veni-va pentru noi o soarta mai bună?.... Nădejdi multe se pun în actualul ministru al Școalelor d. Gusti,, căci este recunoscută de toți capacitatea și autoritatea sa morală.

Noi, cei mici, modești slujitori ai școlii dela sat, îi zicem:

....Să fiți d-le Ministru — un al II-lea Haret, pentru școală" și „învățător" căci astăzi către D-tră se îndreaptă ochii învățătorimii întregi!...

Gh. N. Trandafir

† Ion Vasiloiu

La 20 August a. c. a încetat din viață la Cotofănești-Putna,— *Ion Vasiloiu*, în etate de 78 ani, unul dintre cei mai de seamă fruntași ai satelor Bălca, Borșani și Cotofănești, (Putna).

Defunctul a fost primar al com. Cotofănești, timp de peste 30 de ani, ocupând și alte funcțiuni însemnate în comună, ca: notar, perceptor, etc.; în ultimul timp era brigadier silvic.

A fost un spirit de-o uimitoare practicitate, veșnic gata să dea soluții în cele mai grele probleme gospodărești, fiind cunoscut pe întreaga vale a Teotușului. In calitate de primar a fost un neobosit muncitor pentru înflorirea comunei sub toate raporturile, sprijinind cu fapta și cu cuvântul său mișcările frumoase, în sânul poporului în care a trăit, fiind întotdeauna cel mai frumos exemplu de *gospodar, cinste, muncă* și *economie*.

Inteligență cuprinzătoare și mlădioasă, *Ion Vasiloiu* era și un suflet larg și bun. Niciodată nu căuta să-și terfelească adversarii pentru a-și înălța exclusiv pe ai lui și decătorii avea putința — dădea sfaturi prietenoase și altora decât coreligionarilor săi. Imi voiu aduce pururea aminte de unele povețe folositoare pe care dânsul, omul cu experiență, mi le-a dat bătrânește și prietenește în mai multe împrejurări, înțelegând că fiecare generație mai vechie are datoria să ajute o generație mai nouă, pe deasupra oricăror considerente secundare.

Mai presus de aceste însușiri prețioase pe care le punea în valoare și o neobosită putere de muncă, *Ion Vasiloiu* posedă un lucru incomparabil față de ceilalți semeni; acela de a nu-și pierde niciodată judecata rece și stăpânirea de sine, chiar în cele mai critice împrejurări. Această conduită pe care a avut-o în toate împrejurările vieții, a păstrat-o până la capăt, până la clipa supremă. Ajuns față în față cu moartea, oricât ar fi ea de grozavă, a înțeles că și aci e o *lege naturală*, față de care orice *răsvrătire* este de prisos. O scurtă suferință l'a împedicat să mai apară în mijlocul acelora către care a risipit cu dărnicie, — sfaturi, îndemnuri și frumoase învățăminte, o viață întreagă fiind exemplul cel mai reprezentativ de *„virtute"* creștinească și cetățenească!

Inmormântarea a avut loc Marți 23 Aug. a. c., între orele 9—12 a. m. în cimitirul Bisericii *„Sf. Gheorghe"* din Cotofănești.

Serviciul religios a fost oficiat de către Preoții: *Econ. A. Cosma* și *I. Mănicuță*. Corul *„Bălca-Cotofănești"* a dat răspunsurile necesare!

Au vorbit despre meritele defunctului următorii: P. C. Sa *Pr. A. C. Cosma* (a cărui cuvântare o redăm în extenso, în corpul gazetei), — și d. *Gh. Dumitrescu* învățător pensionar-Cotofănești, subliniind în cuvinte adânc simțite calitățile defunctului.

Au asistat la înmormântare, mulțime de săteni, învățători, prieteni și admiratori ai defunctului din satele Bălca, Borșani, Cotofănești, Tămășoaia și împrejurimi.

Dintre membrii familiei, notăm:

D-l Avocat *Vasile I. Vasiloiu* (fiu); d-na *Aglaia Agiuletti* (fiică a defunctului și soție a regretatului profesor de istorie *Theodor Avr. Agiuletti*); d-na Aneta *Fătu-Onești*; d-na *Marioara Al. Ionescu-Cotofănești*; d-na *Paraschitza Ing. P. Otin-Cotofănești*; d-na *Elvira Avocat-Otaru, Câmpulung-Muscel*, (fiice ale defunctului).

D-nii: *Ioan Fătu, instit. Onești-Bacău*; *Alexandru Ionescu*, Inspector G-l în Cooperație, (Cotofănești); *Inginer Petre Otin* (Cotofănești); *Avocat Otaru* (fost Magistrat) *Câmpulung-Muscel*, — și alte rude ale întinsei familii.

Și-acum, când în mijlocul nostru nu mai avem pe *„Domnu' Ion"* — după cum îi ziceau localnicii, se cuvine a depune pe

proaspătul lui mormânt lacrimi de recunoștință, flori depe întinsele ogoare, căci el ne-a dat în viață cele mai de preț frumuseți din floarea sufletului său! S'a dus gospodarul de frunte!...

S'a dus un bun părinte!... Dar glasul lui *Ion Vasiloiu* pare că tot se aude și'n clipa asta ne spune deslușit:

...„Cel mai bun mijloc de-a arăta că m'ați prețuit, urmați-mi calea. Munciți fără preget și cu inima generoasă. Cu asta vă slujiți și țara și vă slujiți și voiă înșivă, împodobindu-vă viața și împăcându-vă cu moartea. Am fost fericit cât am stat între voi și n'am nimic de zis, că trebuie să mă despart... Cale bună pentru mine, rămas bun pentru voi"...

Fie ca admirația sincer㠄 cere îmbonjoară în acest moment de eternă separațiune să se prefacă într'o rodnică ucenicie sufletească, într'o imitație fecundă, în toate cele mari și bune ale celui care s'a dus.

Să-i fie țărâna ușoară și amintirea veșnică!...

Gh. N. Trandafir

Pe calea veșniciei [1])

Mă gândesc în clipa aceasta la cei ce plâng pierderea soțului, tatălui, bunicului sau prietenului lor și mai se pare că în aceste clipe simți mai mult trebuința cetruhul.

Da. Nimic nu ne apropie mai mult de cer și de viața viitoare, ca gândul la cei ce s'au dus: *ce fac ei? ce se ascunde îndărătul tăcerei grave a morții?*... *Ce fel de viață duc ei dincolo? Cine este omul care să fie viu și să nu moară?* De ce *„este rânduit oamenilor odată să moară?"* (Evrei 9.27). Pentruce *„omul pășește spre casa eternă"?* (Eclesiast 12.5) *„Cine spune omului ce va fi după dânsul sub soare?"* (Eclesiast 6.12). Ce este „mai bun?... sfârșitul vieții sau începutul ei?" (Eclesiast 7.8).

Ar fi o nebunie, să nu-ți răsară astfel de gânduri în minte când vezi pururea, că moartea despoaie pe aleși ei de lucruri și-i îmbracă cu operile ce au făcut. Moartea este un pahar comun din care ne împărtășim toți. Avea dreptate *sf. Ioan Gură de Aur* când spunea că *„viața prezentă este numai o călătorie; că nu ești cetățean al pământului ci drumeț și călător"*, ca să devii cetățean al cerului. Inaintea morții nu există obstacol.

Nestatornicirea ființei acestia o zugrăvește fericitul *Teodoret* în următoarele cuvinte: *„Nu numai venirea la viață o avem cu toții una și aceiași, dar încă și ieșirea din ea este deopotrivă. Căci o moarte ne așteaptă pe noi, o moarte care na se teme de povățuri, nu se înfricoșează de mătăsuri, disprețuiește zidurile și întăriturile, străbate în interiorul palatelor, nu se milostivește de cel ce plânge, nu-i este milă de cel ce se roagă, nu se constrânge prin daruri, nu se supune artei doctoricești, ci arată puterile doctorilor fără efect, înșfacă și desparte sufletul de trup"*.

Se pare că omul trăiește în viața sa unele clipe din viața marilor generali romani biruitori.

Biruitorii intrau fără alaiu în Roma cum intră omul — în viață. Petreceau 2—3 săptămâni la cunoscuți și prieteni, în care timp toată lumea își șoptea: *„aceasta este biruitorul"*. Intr'o zi, anume hotărâtă, porțile cetății se deschideau larg și biruitorul pe un cal alb în sunete și cântări, pe străzile așternute cu flori intră triumfător în cetate.

Astăzi porțile satului nostru s'au deschis, sunetul clopotelor și cântarea corurilor, florile și mulțimea poporului vorbesc despre un biruitor. Un biruitor care nu intră în cetate ci un biruitor care iese din cetate.

Ne părăsește furnica harnică a satului. Ne părăsește cărunteța cea înțeleaptă. Ne părăsește spicul cel plin de experiență, care s'a lăsat secerat. Ne părăsește stejarul din a cărui rădăcini au ieșit lăstarii frumoșicopiii cu frunzile înorate de pierderea părintelui lor.

Ioan Vasiloiu, printre rugăciuni și lacrămi și-a luat rămas bun dela lume și dela familie. Se pare că printre suferințe cumplite a înțeles că, cine nu suspină ca un călător depărtat de patria sa, nu va avea nici bucuria să locuiască în ea, cu cetățean. (*Fericitul Augustin*).

Se pare că printre suferințe a rostit cu Pavel apostolul: *„nefericit ce sunt, cine mă va scăpa de acest trup al morții?"*

Se pare că împreună cu sfântul Ignatie a suspinat: *„lăsați-mă să fiu mâncare fiarelor* (morții) *prin care am putința să ajung la Dumnezeu"*. Degeaba vă siliți, *fiilor, să-mi întăriți sănătatea cheltuind bani grei pe la medici și case de sănătate, pentrucă, atunci când moartea a venit, trebuie să te pleci înaintea ei și să-l dai acia ce la urma urmei va fi tot al ei. Știu că știința doctorilor se silește să prelungească viața și uneori isbândește, pe câteva luni*, dar curând-curând va trebui să faci saltul încărcat.

Numai *„Dumnezeu face să moară și tot El face să trăiască"*. (I. Samuil 2.6).

Da. Dincolo de mormânt se continuă în veșnicie o viață, care aici dacă a ajuns la aproape 80 de ani este numai *„osteneală și dureri"*.

(Urmare în pagina III-a).

1) (Cuvântare la înmormântarea lui I. Vasiloiu)

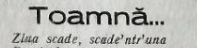

Toamnă...

Ziua scade, scade'ntr'una
Pe când noaptea se măreste;
Cu priviri de ghiață luna
Ne aduce a-toamnei veste.

Florile din grădiniță
Incep să se ofilească,
Iar umbrarul meu de viță
Prinde să îngălbinească.

Bruma și-așterne năframa
Peste-a câmpului verdeață;
Plină de struguri e crama
Și de cântec.... și de vieață...

Din căsuțele uitate
De demult, — din primăvară
Fuge'n neguri depărtate
Fumul ce-a 'nceput s'apară.

Nori se plimbă în vâltoare
Pe a boltii targă plasă;
Cârduri, cârduri de cocoare,
Se tot duc mereu... ne lasă!

Din dumbravă s'a dus jocul.
Frigul prinde să se cearnă;
Să ne pregătim cojocul...
Nu-l departe „baba" iarnă.

Ionel Hagiu

Curente Sociale

Ce vrea Bolșevismul?...

Multă cerneală s'a consumat, multe cerneluri s'au mânjit și multe mijloace s'au întrebuințează pentru combaterea acestui flagel, acestei boale molipsitoare, care pe toate căile caută să subjuge omenirea!

Ce vrea acest bolșevism? *Vrea de desmembrele tot ceeace există, să dărâme toate orânduirile consfințite de tradiție, să surpe toate obiceiurile așezate și caminile ale strămoșilor.*

I. *Bolșevismul caută prăbușirea neamurilor, națiunilor, naționalităților. Statele să nu mai existe, popoarele de sânge diferit să se amestece! Deci: Românie, Franță, Germanie, Grecie să nu mai existe. Nici: Români, Francezi, Germani, Greci, etc.*

Se poate realiza — ne întrebăm noi — acest lucru? Se pot trece și șterge aceste ziduri între State și între popoare?

Sub nici un motiv, nici odată! Să luăm un exemplu: chiar statul Român, cel mai amenințat de Rusia bolșevicilor. In virtutea căror elemente a trăit, trăiește și va trăi (oricare ar fi zbuciumările bolșevicilor? In virtutea faptului că un Stat este reunirea unei populațiuni statornice strânsă și indisolubil unită, de un trecut de jertfe, sacrificii și bucurii, de o istorie națională eroică, de o credință și religie comună, de provocări și grija actuale comune. Pe deasupra Statul este elementul, de obiceiurile proprii ale populațiunii și de marea dragoste a acesteia, de pământul depozitar al tuturor măririlor trecute. Aceasta însemnează un Stat — și a distruge Statul — însemnează a distruge toate elementele sale.

Dar care e acela care să nu se simtă legat de Cultul Patriei, să nu simtă lacrima robul și stăpânul pământului; să nu se simtă fratele celui ce arc aceleași obiceiuri ca și el, aceleași sentimente și aceleași aspirații? Inuinte de ori și ce, distrugerea Statelor cerută de bolșevism este împotriva sufletului, împotriva firii, și tot ce este împotriva firii nu dăinuește niciodată.

„Cosmopolitismul" pe care îl vrea bolșevismul este cu neputință.

II. *Bolșevismul cere introducerea ateismului. Nu există viața viitoare, nu există Dumnezeu, nu există Iisus Christos, nu există Creștinism, nu există teamă de păcat și de pedeapsă. Preoții să fie deci împușcați, bisericile arse, credincioșii isgoniți și persecutați.*

Adevărat? Desigur și iată pentru confirmare câteva cifre exacte, extrase dintr'o carte a lui Bessedowski fost mare conducător al acțiunii bolșevice *care arată numărul* celor uciși până în 1923: 28 episcopi, 3715 preoți, 9575 profesori, 8800 medici, 48000 jandarmi, 25000 funcționari, 105000 ofițeri d politiie, 260000 ofițeri etc. Cifre adevărate!

Dar acum o singură întrebare. Ce este mai real, mai răspândit și mai puternic de *cât credința, decât sentimentul religios? Și în trecut, curajul, integritatea neamului, rezistența dârză și speranța, cine le-a inspirat mai mult decât sentimentul religios? Sentimentul religios este atât de adânc implantat în conștiința omenească, încât tentativele bolșevice, nu numai că nu-l vor smulge din sufletul poporului, dar chiar se vor isbi de el și vor da înapoi.*

III. *Bolșevismul vrea dictatura proletariatului". El recunoaște că este nevoie de o conducere, dar conducerea să nu fie în mâna celor luminați și pregătiți și să fie stăpânirea muncitorilor industriali; stăpânirea absolută, aceștia putând face orice fără nici un drept de protest, fără să-ți poți apăra ceeace meriți. Doar aceasta înseamnează dictatura proletariatului. Toate să meargă după bunul plac, al celor cătra instalați la putere, cu drept de viață și de moarte asupra supușilor.*

IV. Confiscarea proprietății, *Bolșevicii, aplicând părerile unor teoreticieni mai vechi, consideră proprietatea un furt. Cine e deci proprietar e un hoț, iar proprietatea lui e confiscată.*

Și aceasta este o eroare. Proprietatea nu e un furt, ci dimpotrivă: Incoronarea muncii. Cel harnic, muncitor și chivernisit își apreciază munca. Intemeiază o familie, gospodărie, o proprietate. Aceasta îl asigură liniștea și prosperarea. Departe de a fi un furt, proprietatea este un merit. Incarnează munca. Rodul și răsplata muncii este chiar proprietatea.

Ea este ceva moral. Ceeace cer bolșevicii, dimpotrivă, este imoral; incurajează lenea și trândăvia.

V. Colectivizarea bunurilor. *Bolșevicii confiscă tot: case, avere, pământ, recolte etc. Totul devine proprietatea conducătorilor. Nimeni nu mai munceste pentru el. Sunt confiscate și bratele omului.*

El munceste pentru regimul colectiv și *pentru* dictatorii proletariatului. *Aceștia după bunul lor plac, împart fiecăruia cât vor ei. Cel ce muncește pot prin urmare să nu ia nimic; iar cei ce nu muncesc, numai fiindcă sunt protejați, pot să primească oricât și să trăiască, cât se poate de bine. Rezultatul muncii, câștigul din produse, nu mai revine celor ce merită, ci este întrebuințat în propaganda peste hotare, în serviciu de spionaj și de contrapere a conștiințelor.*

Cea mai bună pavăză în contra acestui flagel este România, cea înțeleaptă. Câtă vreme bolșevismul nu prinde teren în România, Europa este pătată, este asigurată. De aceea încearcă ei să corupă la bolșevism pe Românii cu toate mijloacele și cu sume fantastice, pentrucă invadând România, împrăștierea bolșevismului în toată Europa, devine ușoară. Cu toate sforțările lor bolșevismul n'a prins la noi câtuși de puțin. Sentimentul patriotic, religios, dragostea de pământ și familie, modestia și moralitatea sufleteacă a românilor n'au putut fi corupte de bolșevism. Acum el agonizează și foarte curând va pieri cu desăvârșire. Atunci Rusia care a suferit atât pe urma acestei experiențe va începe să se refacă. Insemnătatea, cinstea și valoarea bolșevismului să le cânărească și tălmăcească fiecare.

Șt. M. E.

Veniți de luați lumină!...

Eu sunt lumina lumei; cel ce-Mi urmează Mie, nu va umbla întru întuneric, ci va avea lumina vieții (Ioan 8—12).

O nouă rază de lumină binefăcătoare apare pe bolta senină a culturii, care să ne lumineze mintea și să ne încălzească sufletele.

După cum prin orașe și unele sate, omul a pus în anumite locuri — după trebuință — felinare care să lumineze calea, tot astfel „Cel Atotputernic" a sădit și sădește încă în diferite colțuri ale naturii „felinare vii" care să ne lumineze calea sufletului nostru.

Dacă în timpurile de față întâmpinăm multe greutăți în ceiace privește manifestarea vieții din punct de vedere material, aceasta este o învățătură — un îndemn — sau o mică pedeapsă dată de „Creiatorul nostru" pentru a ne îngriji și de „viața spirituală" nu numai de cea materială — vremelnică, — despre care ne spune marele savant *Theuriet* că *„Viața nu este un dar, ci un împrumut"*. Desigur că nu vom puteă progresă, fiind cu mintea întunecată și cu sufletul înrăutățit de spiritul vremii acesteea.

Nu trebuie să uităm nici într'o clipă că după cum trupul are nevoie de hrană și îngrijire, cu atât mai mult sufletul nostru, a cărei importanță e cu mult mai mare. În fiecare zi dăm hrană și băutură trupului — deseori mai multă decât îi e necesară — pe când sufletul, care este locașul Sfântului Duh, îl lăsăm asemeni unui loc *părăginit — necultivat* — pe care crește la voia întâmplării tot felul de *buruieni netrebuitoare*.

Să desțelenim ogorul sufletului nostru și să sădim într'însul: *„mila, bunătatea, dreptatea, adevărul*, propovăduite de Domnul Iisus Hristos, alungând *răutatea, fățărnicia, perversitatea*, precum și toate nimicniciile din viața de toate zilele!...

Să ne îmbogățim mintea cu tot felul de *comori spirituale*, sacrificând momentele libere din nopțile lungi de iarnă — la gura sobei — citind, povestind, recitând și ascultând învățăturile frumoase ale cărții și ale bătrânilor.

Timpul de muncă în ogorul întinselor câmpii, să fie cu adevărat de muncă stăruitoare, cu credință și cu cinste, căci *„nimic nu înobilează pe om, mai mult ca munca"*. Astfel ne vom înlesni nevoile vieții, vom avea mulțumirea sufletească, vom fi *„exemple vii"* tinerelor generații, alucând societății un real folos. Știind că: *„Exemplul este cea mai convingătoare predică"*, să urmăm întocmai frumosului precept al marelui filosof *Kant: „Lucrează astfel încât norma acțiunii tale să poată deveni o lege a activității omenești în genere"*.

Numai după ce vom adunâ comori în inima, în sufletul și în mintea noastră, vom putea adunâ și pentru viața materială, atât cât ne este de trebuință.

Aceste comori sufletești le vom dobândi, cultivându-ne simțirile, ascultând numai sfaturile cele bune și citind cărțile și revistele cele mai frumoase și instructive.

Un mare învățat, ne spune: *„Nu se poate să citești — un ceas — o carte bună și să nu te simți mai fericit, să te faci mai bun și mai înțelept"*.

Glasul nostru este glasul Mântuitorului care a propovăduit lumina și încă o propovăduiește prin cei care au primit *„lumină din lumină"*.

In fața altarului misiunii ce îndeplinim, strigăm și noi din tot sufletul: *„Veniți de luați lumină!"*...

Sfânta Scriptură, chiar ne dă cele mai frumoase îndemnuri: *„Încă puțină vreme, lumina este cu voi. Umblați până când aveți lumină, ca să nu vă cuprindă întunericul, căci cel ce umblă întru întuneric, nu știe unde merge!"* (Ioan XII—35). *„Până când aveți lumină credeți în lumină, ca fii ai luminii să fiți!"* (Ioan XII—36). Se cuvine deci să prețuim — după adevărata lui valoare — timpul atât de scump ce se strecoară zi cu zi, și cu care nu ne mai întâlnim. Astfel vom fi folositori nouă înșine, societății și țării întregi.

Deci: *„Luminează-te și vei fi!"*

Ioan G. Lungu

Pe calea veșniciei

(Continuare din pagina I-a).

Sfântul Apostol Pavel spune *„că acum vedem ca prin oglindă în ghicitură, iar atunci* — dincolo de mormânt — *vom vedea față către față*. Noi vom vedea. Credincioșii cu necredincioșii, nepăsătorii sau sceptici *„noi vom vedea"*, slava cerului și fața lui Dumnezeu.

„Eu sunt Învierea și Viața, cel ce crede în mine, de va și muri, viu va fi..." (Ioan 1, 25,26). *„Cel ce crede celui ce m'a trimis pe mine are viața veșnică..."* (Ioan 5.24). *„Cela ce mănâncă trupul meu și bea sângele meu are viață veșnică"*. (Ioan 6.54).

De aceia fericit este muritorul, care poate rosti împreună cu Sf. Pavel: *„Lupta cea bună m'am luptat, credința am păzit"* și acum așteptă cununa vieții.

„De aș avea toate și nu am pe Domnul, am numai amărăciune și necaz" strigă fericitul Augustin. *„Domnul e cel ce umple inima"*... *„Să ne bucurăm în nădejdea fericirii pe care o dorim"*... *„Ceeace caut, Doamne, este lumina feței tale și niciodată nu voi căuta altă-ceva"* ziceă Fericitul Augustin.

Alături de el, îndurerată familie, și mai ales îndurerată tovarășă de viață, vreme de 56 ani a celui dispărut, dați mărire lui Dumnezeu, ca *Sf. Ioan Gură de Aur* înainte morții, pentrucă l'a chemat la ale sale, pe vrednicul D-vs. soț și părinte.

Nu vă asemănați reginei din stup lipsită de antene. Regina fără de antene umblă buimacă prin știubei, și lasă ouăle unde se întâmplă.

Nu vă întristați ca cei fără nădejde de întoarcerea soțului și părintelui vostru *„în țara natală"* cum zicea *Platarque*.

Înțelegeți îndemnul Eclesiastului că *„mai bine este a merge în case de jale, decât a merge în case de ospețe, fiindcă, casa de jale este sfârșitul firesc al omului"*. (cap. 7.2).

Cimitirul este cetatea *păcii*, în care stau cei ce doresc liniștea veșnică. În el odihnește amintirea părinților noștri, încunjurată de dragostea noastră. În el se înfrățesc toți pământenii, în aceiaș durere și cu aceleași lacrămi. El este la capătul neputințelor omenești și pentru cei ce dorm adânc în cimitire, nu folosesc atât lacrămile cât rugăciunile și milosteniile.

„Dumnezeu să-l ierte".

Pr. A. C. Cosma

Rețete Casnice

Ceai de coji de mere.

Cojile de mere, pere, gutui, bine preparate, uscate, constituiesc un medicament simplu, ieftin și fără nici un neajuns pentru corpul omului. Ele, luate sub formă de ceai, se bucură de putori lecuitoare netăgăduite, mai ales în bolile de rinichi însoțite de împuținarea udului. Aceste ceaiuri trebuiesc preferate cidrului, (un fel de vin ce se mai ales prepară din mere) și care folosește mult în unele țări.

S'a dovedit că numeroase *gastrite* hipercloridrice — suferințe de stomac însoțite și de acreli, — sunt datorite întrebuințării fără măsură a acestei băuturi al cărei *acid* mult ce conține, se schimbă repede în acid acetic — acidul ce ne dă acreala oțetului.

Curățirea argintăriei.

Se face foarte repede frecând fiecare obiect cu o bucată de vată muiată într'o soluție de hiposulfat de sodiu. Limpeziți apoi cu apă curată și ștergeți cu cârpă fină.

O scrisoare a d-lui Vasile Militaru

Directorul gazetei noastre, a primit din partea D-lui *Vasile Militaru*, (poetul simpatic și adânc gustat de intelectuali și săteni, pentru originalitatea și frumusețea versului său), următoarea scrisoare:

D-le Trandafir,

„Ai autorizația mea să tipărești orice „fabulă" vrei, în revista D-tale. De asemenea *„Vorbe cu tâlc"*.

Imi pare rău că nu'ți pot da lucruri inedite, căci nu mai îmi ajunge timpul.

Sănătate.

Vasile Militaru".

N. R. — *Începând cu No. viitor al gazetei, vom publică regulat „vorbe cu tâlc" și „Fabule" — produse ale d-lui V. Militaru.*

Spiru Haret...

In Decembrie a. c., se împlinesc 20 ani dela moartea marelui om al școalei. Asociația generală a învățătorilor, a luat frumoasa inițiativă de

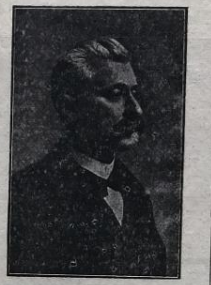

a sărbători pe regretatul Spiru Haret, cel mai de seamă ministru pe care l'a avut școala românească.

Ziua de 18 Dec. a. c., va fi consacrată acelui ce a fost sufletul școalei românești! Satele și orașele, — prin cărmuitorii lor sufletești, vor trebui să ia parte la sărbătorirea celui mai strălucit mântuitor pe care l-a avut „Școala românească", pentruca această zi să strălucească cât mai mult în lumina însemnătății ei.

Deie Domnul, ca și de-acum să avem suflete de calitatea lui Spiru Haret!...

T.

Mulțumiri

— *Domnitei Georges N. D. Ghika*, dela Palatul *„Uzu"* — com. Dofteana-Bacău), îi aducem pe această cale viile noastre mulțumiri, pentru bunăvoința arătată prin donația sumei de 500 lei făcută acestei gazete.

— *Doamnei Dr. Văldzanu-Tg.-Ocna*, îi mulțumim călduros pentru că a donat gazetei noastre suma de lei 100.

— Intregului personal al atelierelor „Cărții Românești", pentru conștiinciozitatea, bunăvoința și rapiditatea cu care a tipărit *„Plaiuri Moldovene"*.

Roze de toamnă

Când pribegind prin Bucure
mâhnit cum e de obiceiu un prov
cial în acest enorm labirint, am a
fericirea să întâlnesc un coleg de c
să, mărturisesc că m'am schimbat
prin minune; — Bucureștiul nu
mai erà strein!... Multe, și pot spu
colegii cari se revăd după câțiva
„și mai ales impresii din noua vi
— de apostolat, față de atmosf
din școală.

Dar ceiace mi-a împărtășit cole
Trandafir, ar fi trebuit să mă m
mult. Ar fi trebuit!... Insă nu m'a
rat fiindcă îl cunoșteam prea bine
ceiace mi-a mărturisit nu-i deose
de felul său de a fi. *Să scoți o gaz
în acest timp? Câtă muncă, ce en
me cheltueli!....* și totuși colec
Trandafir, (*„Gică"*), are idei
rioase.

Chiar azi am vizitat împreună a
lierele „Cărții Românești" în care
„începuț tipărirea gazetei *„Plai
Moldovene"* de sub conducerea sa.
în caracterul său obișnuit: mi-ad
aminte cum în școală ne distrà la
zători cu *producții originale* și
drept răsplată și încurajare îl zef
meam.

Copiilor li se iartă multe. Cân
însă ca *misionari* prin provinciile
lipite„ acelaș Gică și-a continuat pl
cuta-i activitate„ m'am gândit serio
cât am greșit în școală. Și azi, cân
l-am întâlnit, vestea despre apariț
gazetei *„Plaiuri Moldovene"* e form
definitivă a *pedepsei* ce mi se cu
veneà încă din școală și pe care
bunătatea sa nu mi-a aplicat-o, da
e și o bucurie nemărginită. Țara a
ceasta plină de scai și buruieni otră
vitoare, are nevoie de regenerare, d
oameni *idealiști!*.... Gazeta *„Plaiur
Moldovene"* de sub conducerea co
legului Trandafir, ni se face să cre
dem că *„rozele de toamnă"* vor înlo
cui într'o oarecare măsură și vor di
struge *buruienile otrăvitoare*. Din
parte-ne avem datoria să sprijinim
această *operă* pentruca *trandafirii s
înflorească veșnic pe plaiurile Mol
dovei și ale țării întregi!...*

N. Harabor.

Intrebare și răspuns

Tatăl către copil:

— Vezi tu, Ionele, cum te îngrijesc eu și-ți dau de toate?... Când voiu fi bătrân și în neputință, — tu vei îngriji de mine?

— Așà voiu îngriji și eu de copiii mei... răspunse Ionel.

Tatăl râse de răspunsul neașteptat al copilului, — și... se gândi: — Se poate să aibă dreptate pe de-oparte!..

Medicale

Un ser contra meningitei.

— *Profesorul Strodowski*, dela Institutul de medicină experimentală din Leningrad, a reușit să transmită meningita animalelor și a realizat până acum rezultate apreciabile, deoarece până în prezent meningita nu putea fi transmisă animalelor. Experiențele de laborator au găsit și aceastâ posibilitate. Meningita epidemică, însă, ar fi de mult cunoscută; agentul ei patogen transmis maimuțelor dă un ser de meningococi, care vindecă această boală. Și transmiterea meningitei tuberculoase la epurași e cunoscută, numai că nu s'a găsit încă până azi antiserul contra acestei boli grozave.

Viermii intestinali. Atât oamenii maturi, dar mai ales copii suferă din cauza viermilor intestinali. La copii sunt supărători mai ales *limbricii*. *Cauza?* Necurățenia, consumul de fructe nespălate, prafuł (în care se găsesc numeroase ouă de limbrici).

Consecințele? Limbrii produc turburări nervoase și digestionale, — chiar și surzenia și în multe cazuri moartea.

Leacul? Obișnuit se iau dela farmcie pisculețe de santonyn, după prescripțiile medicului.

Practic: Se dă copilului usturoiu pisat și strecurat într'o ceașcă de lapte, pe ne-

Scrisoare deschisă
către
colegii Băcăuani

Ne despărțim tocmai când ne cunoșteam mai bine. Ca unul ce am contribuit și eu cu puținul meu — alături de D-stră la mîcile realizări culturale, prin Căminul Cultural („Ap. D. Culea" la Dofteana-Bacău), înființat de mine în 1929 în care timp legăturile sufletești ne-au unit atât de mult... înainte de a părasi frumosul ținut al Bacăului și pe toți colegii mei de muncă, consider ca o datorie nobilă de a scrie aceste rânduri, rugând pe colegii mei să le considere ca un *„Bun Rămas"*, deși manifestări de ordin cultural și profesional ne vor mai întâlni.

Mulțumit că *„Bacăul"* are oameni de muncă și de nădejde, mulțumit că învățătorimea acestui ținut e mai solidară ca în alte părți, convins că învățătoria jud. Bacău nu precupețește munca și sacrificiul lor, atunci când e vorba de apărarea școlii și a sufletului ei, care sunt învățătorii;

Voiu spune colegilor mei dela Putna că și la Bacău e același suflet de „Ascuși", același suflet regenerator, făuritor de „conștiințe" naționale și cetățenești.

Rog pe iubiții mei colegi, să mă considere mai departe prezent cu trup și suflet în manifestările culturale ce vor avea și în viitor, căci în slujba acestora am răspuns cu dărnicie: *energie, sănătate* și *monedă*.

Dorese ca la Căminul Cultural dela Dofteana să fie conducători mai prieteni, mai muncitori și mai folositori ca mine, căci cu am închinat acelea instituții întreaga mea ființă de *„misionar"* — nu *funcționar*.

Vă zic la toți, — *rămâneți sănătoși, păstrați și duceți mai departe tot cu bine celace ați înfăptuit până în prezent și nu uitați o clipă că „munca este izvorul gloriei și al fericirii".*

Să trăiți și la muncă spornică înainte!

Gh. N. Trandafir

Cântece populare

Frunzuliță mușetel
Pe colnic pe colnicel,
S'a ivit un voinicel
Cu cușma creață, de miel
Cu cojoc de berbecel,
Cămașa de bumbăcel:
— „Mă duc mamă după el..
— „Nu te duce, fata mamei
Căci Voinicu' nu-i curat,
Ci-i cu naiba amestecat;
A iubit fetele'n Jii,
Și le-a lăsat cu copii;
A iubit fetele'n Olt,
Le-a lăsat făr' de noroc
Le plâng părinții cu foc.
Dela C-tin Pârvu

Frunzuliță, frunză, frunză,
Mașen-te-ar neicu de bună,
De bună, de bună lele,
Ca din doi luguri de miere.

Foaie verde și-un dudău,
Nu mai pot de dorul tău.
Eu mândruță drept să spui,
Căci, ca tine alta nu-i.

— „Mărîță dela munte
De ce porți părul pe frunte,
Pe frunte și pe sprâncene
Pe poșta inimii mele?

— „Mărîțico dintre munți
Fostu-ți-a drăguță la mulți,
Și mi-ai fost dragă și mie
Din mica, copilărie.

— „Și Mărîță la portiță
Numa'n te și'n poleiță
De-i mai dă neichii guriță!"
— „Nu pot dragă neicuțiță
Că-mi sage lorgu-n lățiș!"
— „Fiu-ar lorgu-afurisit,
De câte ori am venit
Tot cu lorgu m'ai mințit".
Dela Gh. Șt. Pârvu

Hazuri

Prânzul țiganului

Un țigan nimerea la câte-un gospodar tocmai la vremea mesei și spunând mesenilor: „Poftă mare", era poftit și el la masă.

Și-așa țiganul se brăni mai mult timp, când la un gospodar, când la altul, deseagata. In cele din urmă îi terminase pe cei mai de seamă. Mai avea de vizitat pe boierul Iancu Zaharia din sat. Potrivi tot pe la timpul mesei și se duse la boierul Iancu, pe care-l găsi stând la masă. Își făcu planul să zică ca după obiceiu „poftă mare cocoane" și desigur boierul îl va „pune în capul mesei și i se va prinde și-aici.

Țiganul zise:

— „Poftă mare cocoane!

Atunci boierul care-i știea năravul îi răspunse:

— „Ești afară țigane".

Țiganul se puse pe râs.....

— Ha... Ha... ha!.. Și-așa se potrivește boierule!

Informațiuni

— In No. 2 al gazetei, avem colaborarea D-lui Prof. Universitar Nichifor Crainic„ derectorul ziarului „Calendarul" a d. Vasile Militaru, și a d-lui Marin Biciulescu, dir. revistei „Școala și Familia de mâine".

— *In conformitate cu ord. Ministerului Instrucțiunii toate școlile primare din țară vor deschide cursurile la 15 Sept. a. c.*

Cine primește acest No. este considerat membru susținător al gazetei.

— *Colegii învățători și P. C. Preoți sunt rugați să ne trimită articole, referitor la tot celace interesează viața satelor în genere. Rugăm lucrări de actualitate,obiective și de interes general.*

— Din lipsă de spațiu, amânăm publicarea unor articole pentru Numărul viitor. Cerem cuvenitele scuze colaboratorilor nostri.

— *A apărut „Școala și Familia de Mâine" revistă lunară pentru propagarea noutlor metode de educație și învățământ. An. V No. 45-46-47 — Iun.—Sept. 1932 de sub conducerea distinsului coleg M. Biciulescu, cu un interesant cuprins pedagogic. O recomendăm cu plăcere colegilor învățători.*

— *Numărul de față al gazetei noastre, apare cu binevoitorul Concurs al D-lui* **Carol Rasidescu,** *directorul G-lui a Institutielde culturâ* **„Cartea Românească".** *Marea institutie românească, — prin d-sa ne-dat cea mai bună dovadă de felul cum știe să sprijine actiunea culturală a Neamului.*

— Recomandăm cetitorilor nostrii lucrările: *„Dumnezeu în Natură"* — Sibiu 1932 — tip. Arhidiecezană de Pr. Econ. A. C. Cosma și *„Individualism și Colectivism"* Brăila — Tip. „Ancheta" — 10 lei — de d. Ștefan Mihail-Enescu.

— Librăria *Pavel Suru*, Calea Victoriei 108, București — e bine asortată cu cărți românești de știință, literatură și scolare. E una din librăriile care se ocupă în mod special cu desfacerea cărților bisericești.

— D-l *I. Florescu*, dir. școalei primare din Orbeni-Putna, a format un comitet pentru construcția unui local de școală, sub președinția d-sale. Urăm neobositului coleg spor la muncă și isbânda la tot ce-i bun.

— *Ministrul Instrucțiunii a numit pe D-l Gh. N. Trandafir directorul gazetei noastre ca,* — conferențiar *la sate. D-sa va ține conferințe în Duminici și în Sărbători pela școlile primare rurale — incadrate într'un program de „serbare școlară". Va insista asupra manifestărilor Culturale, ca inițiă înființări de Cămine Culturale la sate și va face anchete Culturale în Moldova. Colegii învățători sunt rugați a-i da concursul cuvenit.*

— In vederea noului an școlar, colegii învățători cari doresc să-și procure cărți de școală pentru elevii cursului primar, sunt rugați a trimite cererile lor prin intermediul gazetei noastre, obținându-le mari reduceri de preț și condițiuni de achitare avantajoase.

Poșta Redacției

Pr. Alk. Macedonski. — Mulțumiri. Poezia nu merge. Trimiteți folklor din partea locului.

St. M. Enescu-Brăila. — Am primit. Mulțumiri. De oameni cu suflet ca al D-stră mare nevoie. Fiți binevenit în cercul nostru! Continuați asiduu cu trimiterea articolelor.

Alex. Ionescu-Cotofănești. — Mulțumim frumos pentru concursul promis. Ni se pare că încă n'aveți încredere în reușita scopului frumos ce-l urmărim. N'am scos gazeta pentru negustorie și nici nu urmărim satisfacerea intereselor personale. Suntem idealiști, dornici de muncă, dar lipsiți de mijloacele de acțiune. Doriți să faceți încă un gest nobil și filantropic — cum ați făcut în alte ocaziuni, — noi vă mulțumim dinainte.

Gh. I. Botez. — *„Primăvara"* nu mai merge.

Student în Teologie. — Ne-ai acuzat că urmărim interese personale, că sub o *deghizare,* dorim să stoarcem bani D-tale, ca student în teologie, adăpat odinioară din sufletul de viață al școalei primare care ți-a deschis capul și în prezent trăind în mediul cult al celei mai înalte școli din țară, — așă vorbești? Nu ți-am cerut concursul, nu ți-l cerem, dar felicitări pe profesorii cari astfel te-au inițiat pentru lupta cu viața! Nu uita: vei predică odată mulțimii... Ce fel de predicator vei fi D-ta? Deocamdată îți mulțumim că așa înțelegi D-tale să colaborezi cu îndrumătorii dela sate.

V. D. Mancia. — Am așteptat. Trimite articole pentru No. viitor.

Prof. Gr. Tabacaru. — N'am primit nimic. Repetăm rugămintea ce v'am făcut. Mulțumim.

Prof. I. V. Pascu-Focșani. — Așteptam material pentru No. viitor. Dorim să fiți și colaboratorul nostru. Ați fost darnic la multe reviste și foi culturale. Ce-ar fi dacă... ați sprijini și „Plaiuri Moldovene"?

Elina Dr. Vlăd. Tr.-Ocna. — După cum v'am comunicat, sunt transferat la Bălcești-Putna. — Nu ne uitați!... La 11 Sept. voiu veni pe acolo.

V. Davidescu, Rev. Școlar-Bacău. — Călduroase mulțumiri pentru bunăvoința ce ați arătat, recomandând prin ordin circular gazeta noastre — colegilor din județ.

Pr. A. C. Cosma. — Mulțumim călduros pentru articolele trimise. Suntem recunoscători ei îmbrățișați cu toată inima actiunea noastră.

Gurile rele poate să ne înțepe, dar noi vom continua înainte cu Dumnezeu. Așteptăm noui articole. De preferință, despre *„Înșănătoșirea vieții morale".*

Pr. Const. R. Crișan. — Colaborați și cu noi? Așteptăm articole pentru No. 2. Vom scrie și la *„Orientări".*

Marioara și Gh. Costin Ine. — Publicăm cu plăcere în No. viitor. Mulțumim pentru concursul promis.

Prof. Gh. M. Tudorache. — Mulțumim pentru încurajare. Vă dorim și în viitor.

Șt. Varga-Onești. — A sosit prea târziu No. viitor scrie în legătură cu viața satelor.

George Greceu. — In No. viitor. N'ai trimis ceiace ne-ar fi teebuit.

„PLAIURI MOLDOVENE"

Recomandă colegilor învățători excelentele manuale didactice de curs primar apărute în editura „CARTEA ROMÂNEASCA" pentru anul școlar 1932—1933 — produse ale celor mai de seamă cărturari.

Numele autorilor este o chezășie asupra valorii pedagogice a manualelor.

Marea Instituție de Cultură Românească, afară, pe lângă cele mai bune manuale didactice, condițiuni avantajoase de prețuri — dând un rabat de 15% „Cartea Românească scutește de drumuri și cheltueli costisitoare, expediindu-vă comenzile în 48 ore dela primirea lor.

IATĂ LISTA CE V'O RECOMANDĂM:

ABECEDARE

Bicilescu M., „Vreau să citesc". Abecedar partea I și II la un loc cu anexă de litere mobile și tăblță de carton, ediția în negru.

Chelaru I. Ghiață I., Bratu G. I., Abecedar sau „Intâia carte a școlarului", partea I și partea II împreună.

Calea Apostol, Constantinescu N. A., și *Constantinescu A. A.*, Carte de Cetire p. clasa II primară urbană și rurală.

Ciordanescu I. și *Stan C.*, Abecedar, partea I.

Dulfu P. și *Cristescu Fl.*, Abecedar partea I și a II împreună colorat de Pictorul A. Murnu.

Ghițescu Anuș, Gh. Dobrescu și *Popescu C. Al.*, Abecedar p. I și II împreună

Hurzm B., Abecedar partea I și II împreună.

Popescu Spiridon, Rădulescu Petre și *Babola Ion*, Abecedar partea I-a și II-a.

Protopopescu V., Șptu Mihail și *Popescu R.*, Abecedar p. I și II împreună.

Vlasie I., Chirvai V., Zamfirescu Sava, Abecedar p. I și II împreună.

CĂRȚI DE CETIRE

Bicilescu M. și *I. V. Tasu*, „Alteeva" p. clasa II urbană și rurală. — „Mai departe", clasa III. — „Să isprăvim", clasa IV. — „Spre muncă", pentru clasa V urbană și rurală.

Dulfu P., Chelaru Gh. și *Cristescu Dima*, Carte de Cetire p. cl. II.

Dulfu, P., Chelaru G., D. Grădinescu A., Ghiață I., Cristescu Dima și *Cristescu Florian*, Cartea de Cetire p. cl. III, IV, V, VI, VII urbană și rurală.

Ghiață I., Cristescu Fl. și *I. G. Bratu*, Carte de Cetire p. cl. II urbană și rurală.

GRAMATICI

Biciulescu M. și *Tasu I. V.*, „Invață românește", Gramatică p. cl. III și IV urbană și rurală.

Cristescu Florian, Exerciții gramaticale și compuneri p. cl. III și IV urbană și rur.

Gârbovicenu P., Chelaru G. și *Ghriață I.*, Gramatica p. cl. III, IV, VI, și VII urbană și rurală.

GEOGRAFII

Biciulescu M., „Să ne cunoastem țara", Geografia *României* cl. III, IV, V, și VI

Cristescu Fl., Geografia jud. *Teleorman* p. cl. II urb. și rur.

Dulfa P., Cristescu D. și *Cristescu Fl.*, Geografia *României* p. clasa III, IV, V, VI și VIII primară urbană și rurală.

Dumitrescu Florea, G. Niculescu și *I. Chiritescu*, Geografia jud. *Muscel* cl. II.

Dumitrescu Florea, C. Holban și *I. Roventa*, Geografi jud. *Bălți*, cl. II p.

Dumitrescu Florea, I. Roventa și *I. Cernat*, Geografia jud. *Dorohoiu*, cl. II.

Maria I. Th., Ignat P. și *Kahu V.*, Geografia României p. cl. 3 și 4-a primară.

Niculescu V., I. Săndulescu și *I. Biber*, Geografia județului *Vlașca*.

Petre R. și *Săndulescu I.*, Geografia *României* pentru cl.III-a primară cu planșe colorate și 250 clișee în text. — Geografia *Continentelor* p. cl. IV primară. — Geografia *Europei* p. cl. V primară și școalle industriale. — *România în imagini*, album geografic pe hârtie velină cu numeroase ilustrațiuni.

ARITMETICI

Biciulescu M., Aritmetică în imagini p. cl. I urb. și rurală. — Socotelile lui Petrică. Aritmetică p. cl. II urbană și rur. *Premiate de Acad. Română.* — „Cum socotește Leneuță", Aritmetică p. cl. III. — „Fără greșeală", Aritmetică și geometrie p. cl. IV. — „Alte socoteli", Aritmetică și geometrie p. cl. V — „Socoteli folositoare", Aritm. și geom. p. cl. VI. — Socoteli Practice. Arit. și contabilitate cl. VII urb. și rur.

Dulfu P., Georgescu C., și *Ghiață I.*, Aritmetică pentru cl. I, II, III, IV, V și VI urbană și rurală.

Palade Beiu Maria, Aritmetică p. cl. I, II, III, IV, V, VII și VII urbană și rurală.

ARMETICI ÎN LIMBA MAGHIARĂ

Biciulescu M., Aritmetica în imagini cl. I-a primară.

Palade Beiu Maria și *Lutes N., Aritmetica* cl. I-a primară.

CALIGRAFII

Biciulescu M., „Să scrim frumos! Caligrafie pentru cl. I, II, III și IV urbană și rurală.

Ghiață I., Cristescu Florian și *Brutu I. G.*, Caligrafie pentru cl. I, II, III și IV prim.

Maria I. Th., Anastasiu V. și *Kahu A. G.*, Caligrafie pentru cl. II, III și IV primară.

Negulescu Șt., Caligrafie pentru cl. I, II, III, IV și cl. V urbană și rurală.

În curând va apare

CALENDARUL GOSPODARILOR

pe anul 1933

Întocmit de Prof. I. SIMIONESCU

Atelierele „CARTEA ROMÂNEASCĂ. — București.

P III 42708

Anul I, Nr. 2-3 | 3 Lei Exemplarul | Octomb.-Noembrie 1932

PLAIURI MOLDOVENE

ORGAN CULTURAL ENCICLOPEDIC LUNAR

Redacția și Administrația — Borșani — Putna — Gara Bâlca

DIRECTOR-FONDATOR Gh. N. Trandafir

ABONAMENTE: Un an . . . . . Lei 100 | Pentru săteni . . . Lei 80 | Pentru elevi . . . . Lei 50 | De sprijin: f[orice sumă mai mare ca abonamentul]

TINERETUL

Prietenul nostru d. Bârdan, ne aduce vestea că, în târgul Briceni-Basarabia unde d-sa funcționează ca învățător, tineretul evreesc face o intensă propagandă comunistă. In propaganda lor tinerii aceștia au mers cu nerușinarea până acolo în cât în noaptea Paștilor au alărnat o cârpă roșie (steag comunist) pe Biserica locală.

Siguranța i-a prins și i-a pus la răcoare.

Faptul însă rămâne.

Satele ucrainene din nordul Bucovinei, au fost invadate de *„manifeste incendiare comuniste"*.

Pe aceste manifeste era un tânăr ținând un drapel roșu, o stea cu cinci colțuri și un ciocan încrucișat cu o secere. Iar sub gravură se scria: „Trăiască internaționala a treia, trăiască bolșevismul, moarte dictaturii burgheze, moarte societății capitaliste".

Jos era semnătura: *„Uniunea Tineretului Comunist din România"*.

Nu ni se spune de ce neam erau cei 28 de tineri arestați la Cernăuți pentru aceste manifeste, însă înțelegem că erau străini: evrei și ucranieni.

Este tineretul român atins de această lepră sufletească?

Deși un tânăr îmi spune că în București sunt 2000 de studenți comuniști, eu pot afirma că tineretul nostru este încă ferit de un astfel de curent nenorocit.

Insă, este tineretul nostru la înălțimea vremurilor cu pregătirea sa sufletească?

— Nu. Pentrucă acestor încercări detestabile din partea tineretului străin organizat, noi ce opunem?

Opunem mândria noastră tinerească nejustificată cu nimic?

Opunem portul nostru înlocuit până și în satele de munte cu portul străin incomod, nepractic, nesuferitor, nerezistent, costisitor, ruinător?

Opunem grija noastră condamnabilă pentru baluri, hore și și în post, sau pentru sporturi de toate soiurile? Dar nu vedem că aceste organizații menite numai distracțiilor trupului ne fură altor organizații și manifestări culturale menite să întărească sufletul?

Cu toată dreptatea poate scrie d. profesor Crainic, că aceasta *„e tragedia incapacității desorientate, a unor oameni, care n'au isbutit să vadă linia de lumină a viitorului românesc și să-și ordoneze faptele după indicațiile ei"*.

Nu cu sporturi, nu cu hore în fiecare sărbătoare, nu cu mândrie disprețuitoare, nu cu oameni „plini de sine" se poate rezista curentelor străine.

Omul viitorului trebue să fie omul idealului. Omul idealului *iubește* toate formele în care s'a manifestat în trecut neamul său.

Omul idealului se *umilește* în fața Cerului și a Naturei în spatele cărora vede pe Dumnezeu. Nu disprețuește în mândria sa nici pe cei mai bătrâni ca el nici pe camarazii săi, care mai conștienți, sunt elemente constructive în societate. Omul idealului *iartă* unde trebuie iertat gândindu-se pururea la: *„și ne iartă nouă greșalele noastre precum iertăm și noi greșiților noștri"*. Omul idealului are milă de frații săi, cărora prin sfaturi, prin artă, prin citit, prin cuvânt, prin tot ce este manifestare spirituală, le stă în ajutor, pregătindu-i pentru o viață constructivă, nu pentru o viață distructivă. De aceia vorba urmează pildei și nu pilda vorbei.

In ordinea spirituală putem spune cu Păr. Profesor Cristescu că: *„Biserica este așezământul clasic în care se poate realiza cultura spirituală a omului"*. Prin urmare: cine voește să lucreze în acest domeniu, nu poate nesocoti Biserica—cum fac comuniștii—nici nu poate neglija pe cei ce lucrează în Biserică,—cum fac unii tineri.

Ideia religioasă nu poate fi parodiată.

„Ideia religioasă nu se mulțumește a fi constatată cu talent, ci cere și consecință de la cei ce-o îmbrățișă". (Profesor Cicerone Iordăchescu).

Deci, tineretul nu trebue să se gâmbosească numai la *„pepinierele de atleți"* care sunt sporturile. Dar nici nu poate să socoată ca ultim scop al vieții răspândirea și împrumutul luxului și uitarea portului românesc. Nici nu poate șovăi cu instabilitate spirituală între a alege viața religioasă și națională și a lepăda comunismul și cu toate formele lui ca străine de sufletul neamului. In sfârșit mândria nu e o eleganță morală, nici o putere spirituală dacă nu e mărturisită în fapte de caritate spirituală.

Un tinerel românesc ridicat pe înălțimile cugetării creștine poate stăvili propaganda comunistă.

Un tinerel ușurel, nepregătit, ambițios, mândru, sprinten la petreceri, greoiu la acte de ordin spiritual, impulsiv, răutăcios, venin-os, etc. poate ruina o țară întreagă în viitorul ei.

Să nu dea Dumnezeu isbândă vrăjmașilor noștri prin nepricerea noastră.

Pr. A. C. Cosma

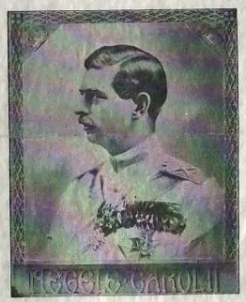

M. S. REGELE ȘI POPORUL

Avem în fruntea țării, un vrednic și înțelept domnitor—M. S. Regele Carol II—la care tot poporul se pleacă și îl adoră, ca pe un soare.

Dorul acesta neasămuit cu care noi — Românii — privim pe scumpul nostru Suveran, e pentrucă Măria Sa, ne adevărește, în tot timpul o serioasă cercetare a nevoilor în genere și o protejare părintească celor cari cad victime necazurilor de tot felul.

Sufletul M. S. Regelui Carol II e o întreagă comoară a celor mai distinse virtuți sufletești și și nu e caz ori chiar împrejurare, unde cuvântul Măriei Sale să nu umple cu bucurie inimile acelor cari se plâng de mângâere.

Surizător cu toți, e o adevărire de o înaltă calitate a blândeței și o aleasă virtute a celui mai bun, apropiat și drept Rege dintre cei cari domnesc peste popoarele de astăzi.

Mulțimea de peste toată întinderea unde bate un suflet de Român, cu sublima lui dragoste și oarbă supunere de respect și sacrificiu, în orice clipă, a făcut și va face dovada că e la înălțimea chemării.

Înțelegem cu mic și mare—și aceste gânduri sincere, sunt glasul întregii națiuni—că atunci când trâmbița va suna adunarea de jertfă pentru *Tron și glie* și pentru victorie, primim cu brațele deschise rugul morții, decât *trădare sau înfrângere*!

Aceste gânduri, sunt simțirea milioanelor de Români, cari dela un capăt al altuia al țării, strigă din piepturi deschise și arse de soare:

Trăiască M. S. Regele Carol II!

C. Georgescu-Obrejița

Comitetele Şcolare

Un glas de desnădejde şi de durere sufletească răsună astăzi dela un capăt la altul al ţării: Ne trebue lumină cât mai multă! Dar se distrug şcolile!... E glasul poporului care îşi cere dreptul la viaţă. Şi în adevăr că nu ne-a rămas de cât atât, ce poate fi preţios pentru popor în propăşirea sa pe viitor: *şcoala*, dela care primeşte învăţătura pentru un trai mai bun şi mai folositor pentru ziua de mâine; dar care rămâne uitată din ce în ce mai mult şi de cade pe zi ce merge. Suntem la o grea răspântie şi nici un semn de îndreptare nu se vede.

Pe când alte neamuri, chiar mai înapoiate, îngrijesc ca şcoalele lor să fie întocmai ca nişte palate măreţe şi impunătoare, înzestrate cu tot materialul necesar pentru învăţământ şi bine întreţinute, multe din şcoalele noastre se află în complectă *sărăcie şi ruină*.

A fost un timp mai critic ca cel de astăzi, în anii de după războiu, când cu toţii am văzut sate şi oraşe ruinate de cumplitul vârtej al obuzelor; sărăcie cumplită, când aproape totul trebuia refăcut dela pământ; dar vitejii ostaşi români, vrednici şi neobosiţi, ajutaţi şi de concursul mărei şi patriotice al autorităţilor statului şi al cetăţii publice, au reclădit cu măestrie gospodăriile lor ruinate, şcolile şi bisericile, cari şi astăzi sunt mărturii vrednice de laudă!

Cu toată criza economică de astăzi, trebue să recunoaştem, că nu ne aflăm în situaţia critică din anii de după războiu, ci dimpotrivă cu gospodării refăcute şi înfloritoare, cu o viaţă paşnică, închinată activităţii rodnice pentru progres în viitor. Şi după cum s'au refăcut multe localităţi şi s'au înfrumuseţat ca prin minune, pe acele timpuri de grea cumpănă, s'ar putea mult mai uşor în timpul actual să se refacă şcoalele noastre, cari au rămas—din păcate—multe în suferinţă. Şi dacă ne punem întrebarea: Ce ne lipseşte pentru a avea şcoalele în bună stare şi bine întreţinute cu tot ce le trebuie în funcţionarea lor? Unde se află acel mare neajuns care împiedică activitatea şcolelor noastre? Dacă observăm mai cu atenţie vom vedea în primul rând că una din cauzele neprielnice este lipsa de organizare temeinică, iar în al II-lea rând lipsa de interes ce se dă şcoalei, pentru a-i veni în ajutor prin susţinere, dela mic până la mare! În felul acesta şcoala nu mai poate merge şi trebuie să ne unim forţele, pentru a-i găsi leacul mântuitor şi să-i îndreptăm relele de cari sufere!

Distinsul cărturar, iubitor de binele şcolei şi de propăşirea neamului nostru, d. Prof. S. Mehedinţi a făurit legea eforiei şcolare, care mai târziu a luat denumirea de legea comitetelor şcolare. A fost un mare pas făcut pentru binele poporului, dar dificultăţile ivite în decursul timpului, au contribuit mult să stânjenească rolul comitetelor şcolare.

Astfel s'au constatat la diferite comitete o totală lipsă de concurs din partea membrilor comitetul şcolar şi chiar a preşedintelui, pentru buna mers al comitetului şcolar şi al şcoalei, din cauza ambiţiunilor personale, a duşmăniei sufleteşti faţă de învăţător sau a intereselor materiale şi politice.

Din această cauză trebue să deducem că în acele localităţi, comitetul şcolar în loc să fie un rai pentru învăţător şi şcoală,—pentru ca şi satul să devină rai, a ajuns din contra un adevărat iad! Da! Trebue să mărturisim cu sufletul sincer, că această stare de lucruri mai persistă şi astăzi.

Se impune deci o îndreptare urgentă în Comitetele şcolare şi anume:

Directorul şcoalei în fiecare localitate să fie preşedintele şi secretar al Comitetului şcolar; iar membrii comitetul cari se dovedesc a fi inactivi sau răivoitori (în comitetul şcolar) pentru bunul mers al treburilor în administraţia budgetară şi în interesele şcolare să fie imediat excluşi şi înlocuiţi cu alţii capabili şi binevoitori; iar pentru aceasta se va întocmi un proces-verbal semnat de Director ca preşedinte, pentru a fi aprobat de îndată de Comitetul şcolar judeţean. Căci, mai bine învăţătorul să fie cu un singur membru, în comitet, numai de izbravă să fie, de cât mai mulţi cari având divergenţă în păreri şi fiind nepăsători la munca plină de jertfă pentru binele şi înălţarea şcoalei, împiedică buna activitate a Comitetului şcolar *şi a învăţătorului* în misiunea sa.

În a doua direcţie, *preşedintele comitetului şcolar*, ales în persoana directorului şcoalei, îşi va îndrepta activitatea către preocupări de ordin practic şi anume:

Să dicătuiască bugetul şcoalei pe anul în curs şi să poată avea dreptul de control la comună pentru a stabili dacă încasările cuvenite Comitetului şcolar s'au efectuat în termenul anumit, s'au vărsat în casa comitetului şcolar, în termen, cel mult dela 3—6 luni maximum dela formarea budgetului (1 Ianuarie).

Pentru a procede la verificare, preşedintele comitetului va avea misiunea ca delegat al comitetului şcolar judeţean, prin adresă specială.

Despre eventuale constatate în comună, sau despre orice nereguli în materie bugetară, preşedintele comitetului va raporta imediat în calitate de delegat al comitetului şcolar judeţean, spre a lua imediat măsuri în consecinţă, pentru îndreptarea situaţiei.

În localităţile unde se simte trebuinţă de construcţie nouă, sau de refacere a şcolilor, nu poate fi alt remediu în situaţia de astăzi decât ca îndrumarea şi stimulentul necesar, în această operă de refacere pentru binele culturii neamului românesc să pornească dela d-l Ministru al şcoalelor, care veghează ca un părinte făclia dătoare de lumină şi dela care aşteptăm noile îndrumări, având în vedere dragostea nemărginită ce D-sa poartă pentru înălţarea şcoalei.

Căci, chiar în vremuri de grea cumpănă s'au făcut în această ţară lucruri mari şi nepieritoare. Statul, judeţul şi comuna trebuie să conlucreze de comun acord, pentru a construi localuri de şcoală măreţe şi încăpătoare, bine înzestrate, pentruca să mergem cu paşi siguri, spre orizonturi largi, către o adevărată Cultură Naţională.

M. Antonescu-Adjud

Cetiţi „Plaiuri Moldovene"

DULAII

— FABULA —

Odată, un dulău voinic,—de unde şti-va numai el,—
Furase, gata jupuit, un miel
Şi, cum era flămând dulăul, de-un veac cu mâţele deşarte,
A şi 'nceput ospăţ în lege,—de păgubaş nu prea departe.

Dar nişte javre de căţei,
Din cei cu straiul răpănos,
Văzându-l, au venit şi ei
Să-i ceară, bieţii, câte-un os.

Dulăul însă nu le-a dat, ci mârâind cu gura toată,
Făcuse din căţei o roată:
Nici unul nu-i veneà aproape, păzindu-şi pielea depe trup..,
Dar javrele lătrau la dânsul, ca şi când ar fost un lup!

Dulăul nu s'a sinchisit... Lătratul însʼavu un dar:
Făcu pe păgubaş, îndată, să dea cu ochii de tâlhar,
Pe care l-a stâlcit cu'n par!...

De-atunci, dulăii totdeauna, când au aşa ospăţ sub labă,
Nu fac ca prostul din poveste, ci—ca nişte dulăi, de treabă,—
La toate javrele din preajmă, cu blana scumpă sau săracă,
Le dau câte-un ciolan, să tacă...

Ieri însă doi căţei de stână, vorbiau pe fundul unei văi:
„Ah, ce bogată ne-ar fi ţara,—de nʼam avea atâţi dulăi!..."

Vasile Militaru

Ce ne trebue?...

Dacă cineva ar cutreera satele ţării noastre, ar rămâne mirat de criza morală şi culturală ce există în cele mai multe din ele. Dacă unele fac excepţie de la această stare, e pentrucă localitatea ori e un centru comercial sau industrial, ori pentrucă s'au găsit câţiva oameni mai luminaţi, cari conduşi de un spirit de abnegaţie şi de puţinul idealism ce le-a mai rămas, au contribuit cu mult-puţinul ce au avut la luminarea poporului în mijlocul cărora trăesc. Din nenorocire cazurile acestea sunt prea rari şi cauzele sunt prea multe pentru ca să le putem da în cadrul unui articol restrâns.

N'avem organizaţii culturale la sate, însă în fiecare sat sunt organizaţii politice cari mai mult învrăjbesc pe oameni. Şi chiar dacă există o organizaţie culturală, de multe ori e pusă în imposibilitate să lucreze.

Pentru a organiza o serbare culturală se fac cheltueli şi când acestea nu se pot acoperi, în repetate rânduri duc la paralizarea oricărei acţiuni. La aceasta contribue şi fiscul prin organele sale cari fac exces de zel spre a încasa. Dacă de pildă cheltuelile unei asemenea serbări se ridică la 1000 lei şi se încasează la intrare acea sumă, fiscul luând 32 la sută *din încasări* rămâne un deficit de 320 lei. Cine poate suporta azi aceste pierderi repetate? La sate *serbările nu sunt un lux* asupra cărora să se pună taxe exagerate; o manifestaţie culturală *e o necesitate care trebue încurajată*. De ce să nu se încaseze un procent mai mic şi *nu asupra încasărilor, ci asupra venitului net?*

Nu ne dăm odată seama că prin astfel de măsuri omorîm orice mişcare culturală la sate? Trebue făcută deosebire între un spectacol de oraş şi între o serbare culturală la sat.

În al doilea rând fiecare intelectual cu dragoste de popor, ar trebui să-şi dea seama că întemeierea unei organizaţii culturale în care să intre cele mai bune elemente din sat, ar fi o uşurare a muncii în direcţia culturală şi mai ales atunci când când ar fi în legătură şi chiar sub egidul unei societăţi mai mari cum e Fundaţia Culturală ori Liga Culturală. *În locul cancanurilor politice cari aduc numai neplăceri ori în caz de reuşită bucurii de cari îi-e ruşine, întemeiaţi un Cămin Cultural şi lucraţi spre binele şi luminarea celor ce vă încunjoară!*

La început vă veţi lovi de multe greutăţi pe cari dacă veţi persevera să le înlăturaţi, vă va oţeli sufletul în loc să vă descurajeze. Hai să punem umărul cu toţii şi vom putea să înaintăm un pas mai mult. Să aducem *lumină*; să îndepărtăm întunericul...

Celor mai puternici le cerem sprijin şi încurajare. Şi acum la *muncă*.

Şt. Varga-Oneşti

Învățătorul ca gospodar

Prin orice sat vei trece, de-ți vor zări ochii mai multe gospodării frumos aranjate și bine întocmite, nu se poate să nu te gândești, că în acel sat, preotul și învățătorul muncesc conștiincios!

Este dovada cea mai bună, că cele două instituții de cultură, *școala și biserica*, și-au revărsat cu prisosință lumina lor.

Învățătorul să fie ceia ce era „Popa Tanda" în satul său.

Gospodărie model prin: curățenie, ordine și aranjament în toate.

Numai așa poate fi de folos sătenilor, prin exemplul viu, fiindcă este știut, că mai repede vor face ceia ce văd, decât ceia ce aud.

Florile să nu-i lipsească din jurul casei. Ele simbolizează: tinerețea, frumosul și dragostea de viață.

Costumul național să fie haina de sărbătoare a oricărui învățător.

Cum le vei putea vorbi, spre exemplu de industria casnică femeilor, când vreme în casa ta, toată iarna nu vei ține un val de pânză și nu sameni o mână de cânepă?.

Este frumos a-i învăța cu cuvântul, dar mai folositor e a le da exemplu.

Gh. Costin, învățător.

Cântec din Basarabia

Tu te duci bădiță duci
Frunză de doi nuci,
Dar pe mine cui mă leși
Frunză și-un cireș.

Te las puică rălăcită
Frunză și-o răchită,
Și te las în satul tău
Frunză și-un dudău.

Satul tău e mare rău
Frunză și-un susaiu,
Te iubești cu cine vrai
Frunză și-un susaiu.

Pleacă Ghiță în armată
Frunză foaie lată
Cu cămeșa nespălată
Frunză foaie lată,
Cu gura nesărutată
Frunză foaie lată.

Cules de Gh. Moisa, învățător Todirești-Bălți

Din lipsă de spațiu, cu regret, amânăm cronica agricolă și medicală și publicarea unor articole pentru Nr. viitor.

Rugăm stăruitor pe abonații noștri să ne achite costul abonamentului, pentru a asigura o apariție regulată gazetei și a-i aduce îmbunătățirile dorite.

CALATOR...

Când în zori de zi, pe cale, dimineața 'n zi de vară
Călător mergând agale, singur fără vre-o povară
Pe sus cântă cioctrlia, în crâng mii de păsărele
Ciripesc și se îngână pui în cuib pe rămurele.
Dulce-i viața, scurtă-i calea, grija vieței s'a uitat
Mergi,... și tot mai mult a-i merge... gându-ți este fermecat

. . . . . .

Cine ar putea să spună dacă păsările simt
Frumusețea ne'ntrecută a scurtei vieți pe-acest pământ.
Când cu glasurile limpezi, armonii strecor în crâng;
Cine-ar putea să ne spună, dacă ele cânt' sau plâng?

. . . . . .

Poate cântecul le doare și-o poveste tristă spun.
Poate 'n dulcea armonie se ascunde-un dor nebun;
Iar tu simți că te încântă, fericite călător.
Și nu știi durerea care se resfrînge 'n trilul lor!

Ne 'nțeleasă ești tu fire! Tainice mistere ai!
Nu cumva aici e totul, fie iad sau fie rai?

D. T. Rețeanu

Lumină, mai multă lumină!

— Cuvinte către intelectualii satelor —

E cerința vremii. Să dăm lumină acelora cari zac în întuneric, în ignoranță. Să-i ridicăm! Să ne ridicăm pe noi înșine asupra patimilor și să ne dedicăm cu sufletul întreg acestui popor.

Cărturari ai satelor! Ascultați strigătul, alinați durerea și luminați minica. Uniți-vă în fața acestui strigăt! Dați-vă mâinile și mergeți pe același drum care duce la lumină. N'auziți strigătul bunului român Gh. D. Mugur? „Țara este o fâșie de întuneric". Spulberați întunericul, ridicați mulțimea și luminați-o

Preoți ai altarelor! Voi cari sunteți Biserica vie a lui Christos, coborâți-vă în mijlocul poporului și-i pliviți neghina sufletului sămănată de satana. Faceți să rodească sămânța cea curată în via Domnului, căci numai așa vom avea un seceriș bogat.

Medici ai satelor! Voi cari sunteți preoții trupului, apropiați-vă de casa săracului ca și de-a bogatului. Vindecați-i durerile trupești și dați-i sfaturile necesare și nu-l lăsați să cadă jertfă tuturor boalelor. Gândiți-vă la aceasta mulțime care muncește glia. Gândiți-vă la viitorul acestui neam. El și-a pus nădejdea în copii. Prin ei așteaptă să se ridice. Dar copiii de azi, vai, crescuți în cea mai neagră mizerie nu mai pot fi cetățenii cu pieptul de stâncă — mâine. Vor fi niște urgisiți ai vieții. Și Țara este îngrijorată că acești copii să nu fie blestemul de mâine. Dați-ne corpuri sănătoase, căci noi vom năzui să punem în ele minte luminată.

Cărturari încărunțiți în legi! Poposiți în sătucul depe vârful deluțorului. Deschideți lada înțelepciunii și dați-i sfaturile voastre. Arătați-i dreptul ce i s'au dat și de cari habar n'are. Arătați-i datoriile, ca să știe a respecta legile. Veniți în mijlocul nostru că vă așteptăm.

Plugar luminat! Făți datoria! Mai lasă biurou cu hârtiile îngrămădite unele peste altele și descalecă în mijlocul câmpului unde poți face o agronomie ideală, nu una de biurou. Vino și vezi cum primitivitatea mai persistă să trăiască în orânduirea muncii noastre câmpenești și te convinge despre starea lucrurilor, nu din rapoarte fugitive, ci din intuiția reală a câmpului. Aici îi-e chemarea, plugar luminat. Aici te așteaptă poporul. Vino la el.

Toți aceia în cari este un strop de dragoste față de popor și în sufletul cărora licărește flacăra idealismului, dați-vă mâna și ridicați satul. Prin el ridicați Țara și conservați vitalitatea Neamului.

Dușmanul nostru -întunericul- își mobilizează toate forțele și se întărește. Uniți-vă în fața lui.

Făți un singur cuget și-o singură simțire, și biruința va fi a noastră.

Macedon Olariu

Știri Culturale.

— La 11 Septembrie s'a ținut în sala de spectacole a băncei Populare Onești, de către d-l prof. Dr. Gr. Tabacaru din Bacău conferința „Istoricul Orașului și jud. Bacău" care e tipărită și se găsește la autor.

— Din inițiativa Pr. Gheoldum și Inv. Șt. Varga, a luat ființă în Ripile jud. Bacău „Căminul Cultural V. Alexandri". Le urăm spor la muncă.

— Din inițiativa D-lor avocați D. Borsan, P. Tonciuc și Inv. Șt. Varga-Onești, s'a înființat la Onești Căminul Cultural „Spiru C. Haret".

SCRISORI DIN RĂZBOIU

1916..

Redăm mai jos conținutul unei frumoase scrisori [1] adresate ostașilor Comp. 9-a din Reg. 67 Inf. de către Căpitanul *Andrievici Nicolae* [2] fostul comandant al acelei companii. In ea se oglindește o inimă caldă de român, un suflet de „erou". o pildă de neprețuit îndemn:

21 Oct. 1916 Bacău

Dragii mei soldați,

„O soartă rea a orut ca eu să plec de lângă voi, tocmai când d'abia lupta începuse. Am plecat însă cu nădejdea că n'aveți să vă dați. Și așa a fost. Alți pironii orășmașul, până ce alți camarazi l-au izbit în spate. Ce-ați făcut, vă face cinste.

Cu durere în suflet am aflat însă că ceata noastră s'a mai rărit. Unii au plecat ca să se reîntoarcă sănătoși între voi, iar alții ca să nu mai vie.

Nu-i plângeți dragii mei! Sufletele lor vșurele de orice păcat, s'au înălțat în rândul celor drepți, în ceruri, unde este locul celor ce mor pentru Țară.

Numele lor pe vecie va rămâne scris în Biserică și în Cartea de Aur a României. Din sângele ce o curs pe Arșița Mădărășenilor, pe Cipchies și pe unde va mai curge se plămădește România Mare a tuturor Românilor, în care voi plugari hornici, veți avea altă soartă.

Fiți cu încredere în cei care vă comandă. Fiți cu încredere în brațul nostru sdravăn, de care dușmanul a prins groază. Cu baionela la armă și mereu înainte! Pe ce-ați pus piciorul să nu mai păsească ființă păgână.

Să nu vă dați răpuși: căci «Românul pentru Țara lui, este viteaz cum altul nu-i». Și mergând pentru a pregăti pe cei care complecează rândurile voastre, rog pe Dumnezeu să vă călăuzească mereu pe drumul izbânzei. Departe, unde voi fi, faptele voastre îmi vor umple inima de bucurie și sufletul meu va fi mereu cu voi. Mergeți cu bine dragi soldați și cu bine să vă întoarceți la vetrele voastre.

O lume întreagă are ochii ațintiți spre voi. Mâine, o Țară și un Neam întreg, vă vor binecuvânta și slăvi. Cu drag gândește la voi, al vostru Căpitan,

Andrievici N.

1) O posedăm dela d. Radu Lăzărescu din Dofteana-Bacău, fost plutonier în comp. 9-a la Căpit. Andrievici.
2) Mort la 5 Sept. 1919.
N. R. Regt. 27 Inf.-Bacău ar trebui să facem numele Căpit. Andrievici pe frontispiciul unei «Case Ostășești».

Strigături populare

— „Măi pulul de lângă vale,
Cu cămașa albă, tare;
Uscală pe-un trandafir,
Gura ta, floare de crin;
Uscală pe viorele,
Gura ta, faguri de miere".

* * *

Mărioară depe Prut,
Detreabă maic'ai avut,
Că frumoasă te-o făcut:
Trupușoru-i ca peheru,
Și gurița-i ca zaharu,
Ochi-s negri ca negrina,
Gura dulce ca smochina.

Din Straja-Rădăuți (Bucovina)
Culese de Oh. N. T.

Cuvinte către săteni,

„Drag popor, vreau să te-ajut!" Sunt cuvintele bunului și înțeleptului Pestalozzi, izvorâte, nu dintr'o inimă fățarnică de fariseu, ci dintr'o inimă caldă și umilă de apostol.

Primiți-ne în mijlocul vostru, cu dragoste și pe noi cari călcăm pe urmele lui. Dați-ne încredere și vom fi fericiți.

Nu venim să te înșelăm, nu venim să te mințim, nu venim să-ți cerem votul! Venim cu dragoste propăvăduliă de Iisus. Venim înarmați cu arma luminei ca să spulberăm întunericul minții și al sufletului. Venim de dragul tău țăran român, să-ți vorbim despre gloria strămoșilor și să-ți arătăm drumul deschis ție și pe care numai atunci vei putea merge, dacă'ți vei deschide sufletul și mintea ca să primești lumina pe care ți-o aducem.

Venim să-ți descoperim paradisul țării noastre, clădit pe ruinele „Daciei Felix".

Venim să-ți arătăm ce-ai fost în trecut, ce ești în prezent și ce vei putea fi în viitor, dacă cărarea ta va fi luminată de farul științei și al culturii.

Nu șovăi! Apropie-te de lumină și te adapă la izvorul ei. Apropie-te de acea mumă—școala,—care an de an îți primește odraslele pentru a le da creșterea cuvenită și vrednică de numele de om, de cetățean al României Mari și apărător al M. S. Regelui Carol al II.

Apropie-te cu încredere, căci din carieră ne-am făcut misiune. Deschide-ți sufletul, arată-ți ranele și durerile pe care vrem să le vindecăm. Nu le ascunde,—căci mai târziu te vei căi.

Veniți cu toții: copii, tineri cari intrați în lupta vieții și mușnegi încărunțiți. Veniți să ne spunem păsul, să ne vindecăm durerile și împreună să muncim din răsputeri— sub scutul Domnului — pentru întărirea, propășirea și consolidarea Țării și unirea sufletească a Neamului.

Veniți! Vă primim cu brațele deschise.

Macedon Olariu
Învățător

Reviste, ziare primite:

„Orientări".—Moinești. Anul I Nr. 9 Oct. 1932. Revistă de studii, critică și literatură, sub direcția: *Constantin R. Crișan și B. Iordan.*

„Mâna Mântuitoare".—Focșani. Anul I Nr. 6. Oct. 1932. Apare sub îngrijirea unui grup de preoți din orașul Focșani și județul Putna.

„Naționalul Vâlcii".—R.-Vâlcea. Anul V Nr. 58. Oct. 1932. Foaie culturală lunară, sub direcția d-lui *C. Danilescu.*

Mulțumire.

Târziu, în noapte adâncă,
Când liniștea se'ntinde
Și valul de'ntuneric
Pământul 'ntreg cuprinde,

Când ori și ce ființă
La cuib s'a liniștit,
Omul în taină doarme
De muncă grea trudit,

Eu mă desprind din lume,
De-a ei deșartă brajă,
Privesc cu sete cerul
Stând neclintită strajă,

Privind nemărginirea,
Frumoasa Ta făptură,
Mai sus mi-înalț privirea
Și zic așă din gură:

„Mulțumescu-Ți, Ceresc Tată
Prea mărit și necuprins,
Candela credinței Tale
În pieptu-mi iarăși ai aprins!...

Gh. Boghin
Din „Duminica Ortodoxă".

Cugetări

„Ca să vorbești frumos, trebue să cugeți și să simți frumos: nu fraza, ci ideea farmecă și stăpânește, de aceea sunt foarte mulți limbuți și foarte puțini oratori".

* * *

„Pe măsură ce ești mai curat sufletește, mai inteligent spiritualicește, pe măsura aceia vei avea mai mulți inamici și detractori: (oare luna, făclia nopții și lumina întunericului, nu este lătrată de toți câinii? Oprește-se ea însă în drumul ei însetat, ca să asculte lătrăturile neputinței?)"

* * *

„Cea mai bună dovadă de superioritate sunt atacurile pe cari le îndreaptă împotriva cuiva, „minciuna„ și „calomnia", căci ele sunt un „omagiu", adus superiorității".

Curățenia la Germani

= Un ziar polonez scrie că locuitorii Germani, consumă în medie 10 kgr. săpun pe an; Englezii 9 jum. kgr.; Francezii 9 kgr.; Cehii 5 kgr.; Românii 3 kgr.; Polonezii 2 jum. kgr.; Rușii 1 kgr.; Din statistică rezultă deci că Germanii dețin recordul curățeniei, dat fiind că ea este legată de consumul săpunului.

Să nu uităm că civilizația unui popor se numără și după numărul băilor și săpunului ce-l consumă într'un an. Să luăm exemplu dela Germani.

Note și Comentarii.

VRANCEA, Focșani, Anul I, nr. 1.

Făcîndu-și apariția în vederea prăznuirilor din Năruja, dela 28 August c., foaia „Vrancea" aduce prinosul de recunoștință și de sinceră închinare vrednicilor vechili, părintele „Șerban Bălan, ajutat de răzeșii, Toader Tărdea și Constantin Tafiă" cari au luptat din răsputeri pentru scoaterea ținutului Vrancei de sub boieresc.

Cu drept cuvînt, o parte din libertatea de stăpînire a **moșiei** „Vrancea" lor li se datorește; dînșii au înfruntat lăcomia călugărilor și vistiernicilor domnești; nu s'au dat la oparte dela nici un lucru greu și au mers pînă la capăt pentru izbînda unor idei de real folos întregii țări.

Sacrificiul dîrzilor apărători „vrânceni" trebue să fie pildă pentru toți.

Această serbare — o strălucită manifestare românească, a minunitoare a desrobitorilor unui pămînt încălcat de hrăpăreții neamului — va rămîne și ca un titlu de glorie pentru organizatorii ei.

In scrisul vieț al colaboratorilor tinerei publicații, întâlnim impulsiile sufletului vrâncenesc al lui Simion Hârnea, I. Răileanu, prof. I. Diaconu, N. Jechianu, T. Cornetiu, I. Soare, ș. a. Scriu rînduri ploase d-nii Aurel V. Sava și N. Rădulescu.

Prof. G. Dimitriu

Glume, hazuri.

Isteține ciobănească

Trei filozofi mergând pe drumul mare întâlnesc în cale un cioban cu oile. Unul dintre ei zise celorlalți:

— Ciobanii sunt cei mai proști oameni..

Al doilea adăose:

— Vezi, să nu fii tu mai prost ca ei...

Al treilea filosof le răspunse:

— Lăsați, că-l voi întreba eu ceva științificește.. Și întreabă pe cioban:

— Bre..! *De unde, cum și câte?*

Ciobanul răspunse, arătând cu mâna:..

— Dela văi... la munte, Toader.. și 500.

Filosofii, văzând înțelepciunea ciobanului care le-a priceput întrebarea, au rămas trăsniți de răspunsul ciobanului și au plecat mai departe dondănind între ei:

— Cioban..dar mai filozof ca noi!

Dela C-tin G. Pârvu T.
din Borșani-Putna.

Poșta redacției și carnetul administrației în Nr. viitor.

Cine primește acest Nr., este considerat membru susținător al gazetei.

Cântece bătrânești

Oftare, de-aîăta oftare,
Furca pieptului mă doare;
Și-am să-i pun sprijinitoare
Pieptișor de fată mare.

Am oftat căt am oftat,
M'am ales un om stricat.
Oftează mândro, oftează,
Toată lumea să te crează.

Oftează că te-am iubit!
Că acel ce va iubi,
Nu uită pân'va muri...
Oftează și pentru mine,
C'amândoi am trăit bine.

De oftatul meu și-al tău,
S'a mâniat Dumnezeu;
Nici nu ninge nici nu plouă
Nici noaptea nu cade rouă.

Cules de I. Gh. Lungu, înv.

Informațiuni

— La 23 Oct. a. c. s'a comemorat în Focșani, 10 ani dela moartea scriitorului *Duiliu Zamfirescu.* La ora 11 a. m. s'a făcut un pelerinaj la morminul său dela „Cimitirul Sudic", unde s'a oficiat un parastas; iar la ora 9 seara, la Teatrul *„Maior G. Pastia"* a avut loc un frumos festival.

— După cum am enunțat în Nr. trecut, la 18 Dec. a. c. împlinindu-se 20 ani dela moartea Marelui om al școalei — *Spiru Haret,* *„Plaiuri Moldovene"*, va apare în număr festiv. Colegii învățători și Cucernicii Preoți, sunt rugați a ne trimite articole în acest sens, cel mai târziu până la 25 Noembrie a. c.

— Examenul de definitivat al învățătorilor se va ține în fiecare capitală de județ la 25 Noembrie a. c.

Mulțumim frumos colegilor și prietenilor care ne-au trimis scrisori de îndemn, la primirea Nr. 1 al gazetei.

Librăria și Tipografia
Gh. D. Mircea
— FOCȘANI —
Strada Mare a Unirei 107
Este cea mai bine asortată cu toate articolele ce ating această branșă
Zilnic sosesc noutăți
Jurnale de modă noi
Baterii Crypton și Dura pentru lămpi și radio
Lame pentru bărbierit toate mărcile

Tm 42708

EDIȚIE SPECIALĂ

Anul I. No. 4 — **2 lei exemplarul** — 18 Decemvrie 1932

PLAIURI MOLDOVENE

ORGAN CULTURAL ENCICLOPEDIC LUNAR

Redacția și Administrația —BORȘANI—PUTNA— Gara Bâlca

DIRECTOR-FONDATOR GH. N. TRANDAFIR

Abonamente: Un an . . . . Lei 100; Pentru săteni . . . . Lei 80; De sprijin: Orice sumă mai mare ca abonamentul

Rânduri închinate memoriei Marelui Om al Școalei SPIRU C. HARET, cu prilejul împlinirii a 20 ani dela moartea sa.

Spiru C. Haret
(1851-1912).

HARET...

Ca un zămzet de albine, se desprind astăzi în preajma comemorării sale, glasurile miilor de români, freneticmurmurându-și numele iubit.

Ca un luceafăr ce-a luminat și încă scânteiază pe bolta *Școalei românești*,

Ca un soare ce-a încălzit și încă încălzește sufletul poporului prin mărețele sale fapte obștești,

Ca o busolă ce a îndreptat pașii *dăscălimii* spre limanul desăvârșirii,

Haret, a fost, este și va fi *lumina* ce-a însemnat și însuflețit cu spiritul, vaiața și mintea sa ingenioasă, sufletele celor oropsiți, patriotismul cetățeanului român și cultura neamului, care-i închină astăzi prin fii ei, prinosul de recunoștință și dragoste eternă.

În veci săi fie pomenirea și aducerea aminte.

George Grecea

La 20 de ani....

Se împlinesc 20 de ani de când SPIRU HARET se odihnește în sânul gliei noastre.

Glia l-a născut par'că s'o apere, s'o scape din ghiara poftitoare a arendașilor străini.

Glia l-a chemat la dânsa să doarmă somnul veșniciei lângă bulgării de țărână pe cari au picurat din plin broboane de sudoare din sfânta muncă a țăranului român;

A țăranului pe care HARET, ca nimeni altul l-a cunoscut îndeaproape în mersul său prin țară, l-a cercetat pe îndelete, i-a cunoscut nevoile și s'a apropiat de sufletul său;

Sufletul simplu și bun al țăranului nostru, pentru ridicarea căruia HARET a înființat aproape 2000 de școli sătești pe lângă cele ce existau mai înainte.

În această zi mare pentru toți Românii, ne plecăm cu smerenie înaintea sfintei amintiri pe care o păstrăm despre SPIRU HARET, cel ce a fost PĂRINTELE ȚĂRANIMEI, al ÎNVĂȚĂTORIMEI și al ȘCOALEI POPORULUI.

„Plaiuri Moldovene"

Viața și activitatea lui SPIRU HARET.

Un popor se înalță și progresează în viața sa cu atât mai mult cu cât în mijlocul său există, *eroi* și *genii*, ce cultivă și înflăcărează sufletul acelui popor.

Spiru Haret a fost unul din aceste personalități ilustre, care a depus o muncă uriașă, în domeniul culturii și organizării economice, în mijlocul poporului, făcându-se în scurt timp cunoscut și admirat în întreaga țară.

Născut la 1851, din o familie modestă, în orașul Iași, urmează școala primară la Dorohoi și apoi continuă învățătura la școala din Sărărie, așezată într'o mică căsuță. La Dorohoi a învățat alfabetul chirilic, iar la Iași și București pe cel latin, într'un timp când toate se aflau în foiul prefacerilor. Era răbdător și stăruitor la învățătură. Întocmai ca și Ioan Creangă, *„scriitorul vrăjit"*, învăța cu lumânarea în mână, deoarece pe atunci nu era lumină electrică.

Se căznea să scrie lecțiunile auzite din gura profesorilor, căci îi lipseau cărțile. Așa era situația: multe cărți de școală lipseau în comerț, nefiind tipărite ca astăzi.

Totuși, a învățat cu stăruință și cu răbdare, muncind zi și noapte, cu dorința de a se cultiva cât mai mult.

La 1869 terminând liceul se înscrie la Universitatea din București. Mai târziu, după ce a terminat, a fost numit profesor la Seminarul Central.

La 1872 dă licența. La 1874 se duce la Paris, unde urmează

studiile, având o bursă prin Ministeriatul „Titu Maiorescu". Își ia licența în matematici și fizică la 1876 și doctoratul la 1878.

Apoi vine în țară în toamna anului 1878 și e numit profesor de mecanică la Universitatea din București, unde funcționează până la 1911, când se retrage la pensie.

Neuitatul Haret a ținut și o catedră de Matematici la școala militară și o catedră de geometrie analitică la școala de poduri și șosele (1882).

Era un profesor ideal, ce își îndeplinea datoria cu stăruință.

Dar vremurile erau agitate: țara se afla într'o epocă de evoluție și Haret, a trebuit să părăsească drumul specializării, pentru a se devota binelui obștesc.

De aceia și-a pus puterile de muncă și gândul cel bun, în slujba țării.

Haret a fost omul politicei constructive.

L-a atras mult suferințele ivite din viața grea și înapoiată a locuitorilor. De aceia deveni în curând *„omul școalei"* și *„părintele țărănimii"*.

Bărbatul politic D. A. Sturza, om activ și aprig pentru munca în viața de Stat îi apreciază meritele și-l cheamă la muncă rodnică, împreună cu Poni.

E numit membru în Consiliul permanent în anul 1882, când se familiarizează cu viața și cu organizația școlară.

Când mai târziu e numit inspector școlar, (1883—1885), ajunge să-și dea seama de lipsurile și de starea reală a școalelor și a profesorilor.

Cu acel prilej scrie un raport în următorii termeni: *„A lăsa să mai dureze asemenea stare de lucruri înseamnează să ucidem învățământul!"*

La 1886 din inspector școlar ajunge secretar general; iar la 1897 ajunge Ministru al Instrucțiunii Publice și al Cultelor.

Spiru Haret și P. Poni au pus temelia trainică a învățământului nostru național, săvârșind marea reformă a *unificării învățământului primar.*

De aci înainte se închide prăpastia între învățământul primar rural și cel urban. Toți copiii dela sate ca și cei dela orașe învață lecțiunile după aceeași programă analitică, având cu toții dreptul, fără nici-o deosebire, de a trece apoi la școale cu studii mai înalte.

A condus treburile țării ca Ministru al Instrucțiunii în trei rânduri: 1897—1899; 1901—1904; 1907 și 1910. În tot acest timp a desăvârșit *opera trainică a învățământului*, care se menține și astăzi.

Consideră școala ca un organism strâns legat de firea și viața poporului. Primul gând i-a fost atunci, la învățători. Știa că numai cu ei va putea lucra la *marea operă de luminare și înflorire a satelor!*

Și atunci a recrutat o armată de învățători, ce erau forțe active, cu care a început lupta grea de jertfire pentru ajungerea marelui ideal.

Pentru aceasta a apelat la sufletul lor și i-a înălțat la un entuziasm puternic, formând forțe vii de muncă!

Celor ce nu le putea vorbi le scria. Nu uita pe nici-unul! Cu ce frumoase cuvinte de înflăcărare înalță sufletul învățătorilor, marele idealist, prin îndemnuri, sfaturi și învățăminte, în toată activitatea ce se desfășoară în lumea satelor!.

Dela Haret a pornit deci avântul pentru *activitatea extra-școlară*, care a trezit uriașele energii ale poporului dela țară.

El spune: „Profesorul nu trebue să stea închis între zidurile reci ale clasei, izolat de restul lumei! El trebue să trăiască și în mijlocul poporului și să-l trezească la o viață nouă din inerția ce a dat peste dânsul, prin vâltoarea vremurilor!"

„Cele ce se spun în școală sunt vorbe cari sboară, dacă nu vor fi urmate de pilde și exemple vii, aplicate la viață;"

S'au ridicat mulți potrivnici, în contra sa, cari erau adepți ai sistemului învechit, căci prea îndrăznet era planul său.

Singur nu ar fi putut ține piept cu atâția dușmani fanatici, dacă nu ar fi avut *armata învățătorilor* sub sceptrul său de conducere, cu care să ducă lupta, pentru desrobire.

Prin școală a isbutit să învingă și să ajungă *reformator economic și social.* Și iată-l că pornește la lucru, cu voință hotărâtă.

Dă avânt învățătorilor să înființeze cooperativele, obștiile și băncile populare. *Acestea au fost armele* de emancipare ale țărănimei din robia de veacuri cari s'au ridicat cu temeiu prin Haret și învățătorimea țării!

Prin obștii s'au cumpărat și s'au arendat pământuri pentru săteni; prin cooperative s'au înlesnit traiul sătenilor, iar prin bănci populare s'au sporit capitalurile la sume alât de însemnate, încât se puteau face împrumuturi ce aduceau foloase gospodăriilor sătești și se sporea bogăția locuitorilor și *înfrumusețarea satelor.*

Unuia dintre învățători care a înființat o bancă populară Haret îi scrie:

„D-vs. ați înțeles caracterul adevărat al misiunei ce aveți, învățătorul într'un sat nu trebue să fie numai luminătorul copiilor, el trebue să fie și sfătuitorul cel bun și luminat al sătenilor, prietinul lor la cele bune și folositoare pentru dânșii. Când învățătorul își înțelege chemarea și rostul său, el este o adevărată binefacere, pentru populația în mijlocul căreia trăiește!"

Iar cu alt prilej spune: „Asociațiile țărănești sunt destinate după părerea mea să joace un rol capital, în lucrarea de transformare a clasei rurale, alături cu băncile populare".

E drept că și mai înainte mai existau cooperative și bănci populare, dar foarte rari. Lui Haret se datorește însă puternica lor isbucnire și desvoltare.

Haret scrie pe larg în broșura sa: *„Chestia țărănească, împroprietărirea țăranilor nu mai poate întârzia. Ea este o chestie națională de primul ordin!"*

Iată deci că ideia *împroprietăririi țăranilor* a găsit în Haret un aprig luptător și susținător, încă din 1905, când nu putea nimeni pomeni de ea și trebuia mult curaj, pentru susținerea acestei idei, în fața reprezentanților țării. Dar în toate actele sale lupta cu energie și hotărâre. Când era silit de dușmani să răspundă, spunea: „Eu am făcut, eu am proiectat!" Era deci un mare vizionar în ideile și faptele sale.

Prin aceasta, el este premergătorul principal al reformelor de după războiu, însemnându-se cu M. Kogălniceanu marele luptător la împroprietărirea dela 1864 și cu I. C. Brătianu întemeietorul organizației Statului Român.

Puternic în voință și energie ca cel dintâi și priceput în spiritul de organizare și subjugare sufletească ca cel de al doilea, reușește să convingă massele Românismului, pentru lupta hotărîtoare a reformelor.

Ca *Ministru al Instrucțiunii* refăce legile școlare, pentru a fi cât mai adaptabile, schimbă programele și le pune în aplicare.

Organizează cursul secundar, și egalizează școalele secundare de fete cu cele de băeți.

Introduce examenul de capacitate în recrutarea corpului didactic.

După o muncă titanică devotată școlii și binelui obștesc, la 17 Dec. 1912, marele Haret moare în vârstă de 61 ani, în urma unei grele suferințe.

Școala românească aduce astăzi prinos de recunoștință marelui ei reformator.

M. Antenescu

Haret în Vrancea

In vara anului 1901 Ministrul I. I. C. Brătianu, împreună cu alți miniștri între care era și Spiru Haret, *au făcut o vizită în Vrancea, trecând de-alungul prin sate și peste munții ei.*

Deși veneau în plimbare, n'au venit cu trăsuri, automobile nici nu erau pe atunci — ci fiecare mergeau călare și așa au mers prin toate satele prin păduri și în munți peste care au trecut a doua zi. Ce o fi vorbit între ei — oamenii mari ai țării — nu știm, dar Haret *s'a interesat foarte mult de poporul vrâncean, de școala lui, cum și de ocupațiile care îl reținе de a se folosi mai mult de școală. Și găsind între tovarășii de călătorie un bun prieten al său care l'a înțeles, i-a vorbit despre localuri de școală.*

Acesta era prefectul de pe atunci N. N. Săveanu.

Ce au mai pus la cale și ce au mai vorbit nu știu de s'a împlinit, dar știu că în această privință Vrancea s'a folosit, că îndată după plecarea lor, prefectul și revizorul școlar, au început cu tot dinadinsul o mare activitate pentru ridicarea localurilor de școală în satele în care nu se găseau.

Și în adevăr, după doi ani ministrul nostru — Haret — a fost chemat să vadă mai bine de 40 localuri de școală gata, la a căror inaugurare a luat parte, toate făcute în județ numai după imboldul său și prin activitatea vrednicului prefect Săveanu.

Dintre aceste școli, 12 erau făcute în satele Vrancei, toate gata ca niște palate pe lângă micuțele case vrâncenești.

La aceste școli trebuia să vie Ministrul Școalelor să le vadă, căci el pornise ofensiva construcțiilor.

Într'o zi frumoasă de toamnă 38 învățători cu mult popor și autoritățile vrâncenești, toți îmbrăcați (vrâncenește) în haina de sărbătoare, așteptau în fața școalei din Bârsești, sosirea oaspeților în frunte cu Ministrul școalelor ce venea acum a doua oară în Vrancea, să vadă ce s'a făcut și ce mai este de făcut.

Revizorul școlar Niculescu a prezentat Ministrului pe toți învățătorii prezenți; iar acesta dând mâna cu noi a rămas mulțumit când ne-a văzut înconjurați de săteni și copiii ce înălbeau locul în straiele lor albe. La masa ce a urmat, prefectul a adus mulțumire ministrului pentru punerea la cale și îndemnul dat; iar ministrul luând cuvântul și între multe alte sfaturi ce ne-a dat în cuvântarea sa, în care se arăta și un program pentru munca învățătorilor vrânceni, a mulțumit prefectului arătând că numai lui se datorește ridicarea celor 12 școli în Vrancea și dacă în toate părțile s'ar fi găsit oameni de muncă și de voință ca prefectul nostru, ministrului iar fi fost mai ușoară situația; iar nouă — învățătorilor ne revine să îngrijim localul și să-l folosim muncind pe terenul ce ni se deschide.

Au trecut 30 ani de atunci, mulți dintre învățători prezenți, tineri sau bătrâni ne-au părăsit pentru vecie, dar totuși alții ca ei de vrednici le-au luat locul; s'a dus și ministrul Haret. *Cei ce au venit însă, se pare că n'au călcat urmele lui. De aceea și poporul zice: „Vredaici oameni erau atunci, și tot mai tar se găsesc oameni ca aceea".*

I. Răileanu, învățător

LIBRĂRIA ȘI TIPOGRAFIA
VASILE N. NANU
Librăria asortată cu cele mai frumoase jucării și cadouri de Sfintele Sărbători.

Focșani, Librăria și Tipografia Vasile N. Nanu, strada Mare a Unirei Nr. 172.

P 542708

Anul IV Nr. 1 | Exemplarul 1 Leu | 1 Martie 1935

PLAIURI MOLDOVENE

Ziar Independent

Redacția și Administrația Borșani - Putna — Gara Bâlca —

DIRECTOR FONDATOR: Gh. N. Trandafir

Abonamente: Cât voește fiecare pentru Săteni GRATUIT

Am reapărut!...

Cine cunoaște greutățile tiparului și necazurile acestei bresle, ne dă dreptate, dece ne-am oprit și am reapărut de-abia acum.

Când am pornit la lucru, credeam că în calea entuziasmului și idealismului nostru nu vor fi obstacole așa de mari.

Am făcut mari sforțări pentru scoaterea Nr. 1, 2, 3 și 4 din trecut și netrăind din subvenția nimănui, nu ne-am putut menține regularitatea apariției.

Acum, fiind angajați în multiple ramuri de activitate cari cer imperios răsunetul lor pe cale de publicitate, reapărem modest, — nu așa dupăcum am fi dorit și dupăcum ne-am propus la început!

Regularitatea apariției și execuția technică în condițiuni bune, depinde de sprijinul pe care cetitorii noștri ni-l vor da.

Linia noastră de conduită e *independența* în chestiuni de ordin politic, ocupându-ne în special de tot ceiace interesează românismul — ca limbă și simțire.

Respectând 2 principii cari stau la baza luptei pentru existență, **acțiunea** — oricâtcâtori terenul este prielnic pentru acțiuni — pe toate terenurile, și **reacțiunea** —ori de câte ori chestiunile ies afară din comun, *vom stimula pe cei cinstiți și demni la muncă, iar pe profitori, paraziți și mici la suflet- îi vom denunța fără cruțare opiniei publice, singura în măsură de a-i înfiera, mai ales în aceste vremuri când țara așteaptă dela fii ei sufletești contribuție sinceră la regenerarea, nu luptă de individualism și nici războiu civil!* —

Cu aceste gânduri, rugăm pe cetitori să ne creadă, dacă vom apare când vom putea și cum vom putea căci cine se crede nevinovat, să pună mâna pe piatră și să arunce.

Cetitorii noștrii, au cuvântul!

„Plaiuri Moldovene"

„D'aia n'are ursul coadă"!

Proverbul românesc, se potrivește de minune în multe cazuri și se adevărește pe zi ce trece

In mai toate reuniunile profesionale se vorbește insistent despre necesitatea strângerii rândurilor, despre..... solidaritate cu un cuvânt, despre regenerarea societății - sub toate raporturile.

Se anunță multe planuri, se vorbește mult și . . . convingător - de par'că ai zice că s'au încălzit toți de ideia aruncată de unul din mulțime!..

Trec zile, luni și ani . . . și ideia de care s'a încălzit nenorocitul visător - a rămas tot în fașele începutului, fiindcă cei ce au aplaudat-o cu căldură odinioară, au avut timp să se răcească, s'o uite ba apoi ca culme - să-i găsească cusururi.

Se pun multe și mari piedici în calea binelui și . . . din păcate - s'o spunem drept, numai vorba de rău străbate și în pustiu.

D'aia nu se face multă brânză — vorba românului, căci e prea multă solidaritate la rău și prea puțin concurs la tot lucrul bun, care în mic, ca și în stil mare, ar adăoga o zală la lanțul de înflorire al scumpei noastre Românii!.

Câte valori nu stau în umbră și nu se pot afirma fiindcă nu le dă nimeni stimulente, nimeni nu-i sprijină?

Rămân cu rezaurul lor sufletesc pentru ei și pentru puținii lor admiratori și nu pot urca niciodată spre orizonturi mai largi, nu pot străbate ariadnantul - fiindcă le lipsește firul ariadnei, trăesc idealiști și mor idealiști săraci.

Mă duc cu mintea la Petre Bellu, pentru care numai Martor Iferte a fost Samarian și i-a primit cu căldură *„Apărarea are Cuvântul"*, pentru ca apoi să-l facă cunoscut la zeci de mii de cititori, cari au sorbit cu nesaț scrisul său.

Trecând la latura edilitară, mă agăț de o chestiune de prim ordin, - pe lângă multiplele noastre nevoi și proiecte cari au rămas tot proiecte și nu s'au putut aduce la îndeplinire.

Mărășești!. Leagănul de sacrificii al Neamului, adăpostește într'un Mausoleu, oseminte ale atâtor eroi!.

Pardon, e chiar *„Biserica Neamului"*.

Ei bine, nici după 17 ani, acest templu nu s'a terminat, rămânând o modestă grupuță, în loc să devină cea mai frumoasă biserică a țării, care să cinstească măcar cu o formă mai impunătoare sacrificiul celor peste 800,000 de eroi ai României!.

Dupăcum spunea un profesor universitar, „Ce fericiți sunt eroii noștri, căci nu mai văd și nu mai aud - ceiace vedem și auzim noi" - căci ar mai muri odată de necaz!

Dacă edilii noștri nu pot face aceasta, rămâne să îndreptăm privirea către unul dintre distinși noștri conjudețeni -*D-l General Pălțineanu*, dela care am mai văzut o faptă lăudabilă:

S'a dat numele unei străzi din Focșani, „Napoleon III-lea".

Tot armata, prin glasul său autoritar, prin patriotismul său înflăcărat va face și o podoabă a țării la Mărășești! Să sperăm!

Ca încheiere, trebuie să recunoaștem că avem destui oameni capabili și buni patrioți, dar trebuie răscolit sufletul acestora, pentru al pune în slujba binelui și a recunoștinței pentru cei cari au fost!..

Individualismul și lichelismul vieței publice, nu are ce căuta, când *mar și frumoase lucruri pot face* puținii buni împreună!

De-ajuns cu *otrava* care o dau toți din plin!

Mai mult *umanitarism* și fapte care să rămână nemuritoare, căci lumea s'a săturat de vorbe goale.

Să ne vedem la treabă!..

Gh. N. Trandafir

cutia cu scrisori

Pe urmele unui adevăr!....

Răspuns pentru „Mina mintuitoare", revistă de îndrumare și hrană sufletească (?!) a asociații clerului putnean

In Nr. 34 din Februarie a. c., al revistei, *„Mâna Mântuitoare"* care *apare sub auspiciile asociației clerului putnean*, a apărut un articol, *„La Vamă al 13-a"*, semnat de **Pr. A. C. Cosma** dela parohia **Bâlca — Coțofănești — Putna**.

Un articol oțios, — îndreptat împotriva unui membru al corpului didactic, actualmente învățător pensionar.

Nu discecăm în amănunte cuvintele ofensatoare și patima cu care s'a scris de către o față bisericească — un apostol zis al păcii, căci otrava sufletească pe care a aruncat-o în acele rânduri din față condeiului, desvăluie pe deplin firea fățarnică a omului, care, *astăzi pupă și mâine scuipă*!

Ne oprim la scopul acestei, reviste, care se intitulează *„de îndrumare și hrană sufletească a asociației clerului putnean"* și întrebăm pe conducătorii acesteia dacă într'adevăr și-au propus ca începând cu Nr. din Februarie a. c., al revistei, — să deschidă o rubrică specială pentru *răfuieli personale* (*cari de altfel numai hrană sufletească* nu oferă), etc, — ?!

Cât privește Pr. A, C. Cosma autorul articolul lui plin de venin și lipsit de nervul Evangheliei lui Iisus Hristos, socot că nu e nevoie să-i dau nici un răspuns.

Pentru opinia publică conștientă din Focșani și Județul Putna, văd silit să fac câteva scurte precizări, aceasta fiind singura în măsură să înfiereze o neurastenie a celor pretinși misionari și purtători ai crucii lui Hristos — omul jertfei!..

Deși nu sunt eu cel lezat, nu pot accepta ca un preot să bâzâiască cu așa cinism pe un membru al corpului didactic — din care fac și eu parte!.

Chestiunea se pune pe un orizont mai larg, fiindcă se vede clar că *„d'aia n'are ursul coadă"*, de acela se înmulțesc conflictele dintre preoți și învățători, pentrucă neastâmpărul unora din „pochi" a întrecut de mult limita morală și a bunului simț și a îmbrăcat în mod laș și josnic, haina calomniatorilor de rând uitând, de apostolie și semănând vânt, pentru ca apoi să culeagă furtună.

S'a creiat un precedent de tris-

tă memorie şi de prost gust şi vedem spulberată ideia unei sincere colaborări cu unii din aşa zişii tovarăşi de *muncă într-ale epistoliei X X I.*

Nu generalizăm, căci excepţii în bine cât şi în rău se găsesc atât în sânul clerului, cât şi în al corpului didactic. — Nu e locul aci a le pune pe tapet. Nici spaţiul nu ne permite şi nici n'avem plăcere a le prezenta.

Preotul A. C. Cosma, misionar al Eparhiei Romanului, a ţinut de vre-o 3-4 ori conferinţe la *„Liga Culturală"* din Focşani.

Cei ce l'au ascultat, l'au văzut numai în haina smeritului în care s'a prezentat, nu şi în micimea sufletească pe care o are pe meleagurile unde păstoreşte, cu alte cuvinte — Focşănenii şi Putnenii nu-i cunosc faptele cele bune (?!), decât doar cuvintele mieroase, - pe care le spune omul contrafăcut, care joacă cartea care-i place !..

Are ceva afinităţi cu lozinca D-lui Dr, N. Lupu, deşi-i iorghist. „La ţară cu ţăranii fiincă-s mai proşti (zice el) şi la oraş cu orăşenii, fiindcă-s mai ascuţiţi".

De la vorbe dulci şi impresii unanime ca model de vieaţă pastorală, — până la fapte de prost gust, cu indignarea şi celui din urmă nepriceput, — e o distanţă enormă !.

Când un preot de talia Preotului **A. C. Cosma,** *ridică cârja să lovească pe* **învăţătorul pensionar Gh. Dumitrescu** *din Cofofăneşti-Putna,* (pe atunci în activitate) *aruncându-i* cu dărnicie în plină şedinţă la şcoală — cuvintele : „te lovesc pore bătrân", când înşeală buna credinţă a unui enoriaş — sub cuvânt că-l bagă'n serviciu la C. F. R, şi-i pretinde suma de 2025 lei, (bani pe care nu i-a dat nici până azi) şi nici nu l'a băgat în serviciu ; când vorbeşte din uşile altarului făcând pe un învăţător **„asasin"**, fără să justifice decât când dă afară pe un enoriaş în Ziua Învierii din biserica păcii şi iertării lui *Iisus Hristos, când absolveşte şi patronează exhibiţiile inconştiente ale unui confrate preot — care îi o cumătru şi care şi-a permis cu neruşinare să lovească pe un învăţător în şcoală şi în faţa copiilor,... se vede clar cu cine stăm de vorbă şi rămânem la credinţa că trebuie să controlăm întâi faptele omului şi apoi să aruncăm droaia de simpatie şi aplauze cu ecouri de sală, — în locuri — în care unii draci o fac pe sfinţii pe mironisiţii şi pe hrisloşii închipuiţi.*

După aceeae e nevoe de „audiatur et altera pars", să ascultăm şi altă parte pentru ca cărăbuşul să nu se creeasdăre când sboară !

Vom reveni !

Ion Clopotaru

In Atenţia Prea Sfinţitului Episcop

Lucian Triteanu al Eparhiei Romanului

Un preot ultragiază, ameninţă şi loveşte pe un Director de Şcoală, în clasă şi în faţa elevilor!.

S'a adus la cunoştinţa Episcopiei de Roman, faptele de pomină ale preotului Ion Mănicuţă de la Parohia Borşani Jud. Putna, care a închis de mult Evanghelia, în urma agresiunii săvârşite împotriva unui Învăţător. Director de şcoală, cari n'a permis ca preotul să facă învăţământ în locul soţiei sale care este învăţătoare la aceiaşi şcoală, etc.

Un preot care bârfeşte şi insultă din uşile altarului, (plânge apoi cu lacrimi de crocodil în faţa enoriaşilor spre a'şi atrage compătimirea mulţimii), un preot care pune mâna pe bolovani ca să arunce în Directorul Şcoalei şi într'un alt membru al corpului didactic, un preot care mărturiseşte în faţa poporănilor că „Desbracă haina de preot şi va pune m â n a pe ghioagă", un preot care loveşte şi îmbrâncesţe barbar pe un învăţător în clasă în faţa şcolarilor şi în timpul lecţiunilor, un preot care din iubire creştinească cinsteşte regulat cu binecredincioşii în cârciumi, la ore târzii din seară ; un preot care aruncă Directorului Şcoalei epitete de „derbedeu şi tâmpit" în faţa şcolarilor, nu mai face cinste corpului clerical fiind complectamente lipsit de nervul evangheliei lui Iisus Hristos, atât de imperios cerut în societatea pervertită de după războiu.

Până în prezent forurile bisericeşti nu s'au sesizat, lăsând pe popă să-şi facă de cap ! Prea Sfinţite Stăpâne ! ori cât ar trebui să apăraţi pe popă din spirit de corp, nu-l puteţi absolvi de păcatele pe care le-a săvârşit cu deplină voinţă, devenind o minge de fot-bali în bocancii unor indivizi [mici la suflet, (carl-l pun la cale), certaţi de mult cu justiţia şi cu morala publică.

Să sperăm că în ceasul al unsprezecilea vă veţi sesiza şi veţi da satisfacţia pe care o cere opinia publică din trei sate, indignată de năzdrăvăniile nemaipomenite ale popii Ion Mănicuţă dela Borşani, originar din Mănăstirea Caşinului, Jud. Bacău (!?)

Vrem să vedem conştiinţa clerului, în faţa faptelor ce stau în faţă ?..

Vom vedea, dar nu vom tăcea până nu se face lumină !

Waimar.

La Vama a 14-a !...

Răspunsul unui ţăran cinstit, muncitor şi bun creştin către revista **„Mâna Muntuitoare"**, la articolul „La Vama a (13-a de Pr. A. C. Cosma].

Dacă *aceî ce fac anonime şi reclame* nu pot trece la vama 13-a, eu îi socotesc mai neosândiţi ca pe cei dela vama 14-a, *care se îndeletnicesc cu excrocherii şi lăcomii la banul săracului ! Tot aşa îţi va răspunde Sarsailă* pe care îl *cunoşti dela vama 13-a „pe alci nu se trece" până când nu vei duce înapoi banii celui exerocat.*

Vei putea răspunde la vama a 14-a când te vor întreba huliganii întunericului ? Pe cine ai lăsat plângând în urma ta ? *Am lăsat pe unul din cei mai săraci ce nu m'a putut trage la răspundere, fiind-că eu am fost bogat şi stăpâneam toate forţele de poliţie.*

Greu îţi va veni la *vama a 14* fiind-că înainte nu te lasă acei dela vama a 13-a, iar înapoi nu te lasă cei cu reclamele„ şi vei fi pisat ca nemţii la *Mărăşeşti !*

Barbu Gh. Popescu
Bâlca-Putna

CĂTRE COLEGII ÎNVĂŢĂTORI :

1) Rog pe colegii cari n'au trimis încă „listele de donaţii", p. bustul lui S. Mânlăchescu să le trimită neîntârziat dimpreună cu sumele colectate, pe adresa : D-lui institutor Vasile Cornelîu, şcoala Nr. 1 băcţi-Focşani.

2). C nd treceţi pela Revizoratul şcolar, cereţi c. poştale ilustrate cu chipul lui Silviu Mândăchescu, cari se vând cu 5 lei, în folosul măririî fondurilor pentru bust.

3). In privinţa obolurilor p-tru iniţiativă — ţin să precizez că, nu sunteţi obligaţi de nimeni, — decât de conştiinţa Dvs. de dascăli şi de sentimentele de admiraţiune şi recunoştinţă, pentru regretatul profesor şi director al Scoalei Normale din Focşani.

INFORMAŢIUNI

— Duminică 3 Martie a. c. Cercul Cultural „Urecheşti" de sub preşidenţia d-lui V. N. Antohi, îşi va ţine şedinţa la şcoala din Borşani.

Cu prilejul şedinţei, membrii cercului vor sărbători pe D-l învăţător Nicolai Trandafir, cu prilejul ieşirii sale la pensie.

— Rugăm organele P. T. T. de a soluţiona urgent chestiunea oficiului poştal din gara Bâlca, modul de comportare lăsând de dorit şi nemeî puţând dăinui.

— Prin intervenţia D-lui Gh. N. Trandafir, Directorul Şcoalei Borşani, Onor Ministerul Sănătăţii prin Direcţia Generală a Serviciului Sanitar, a aprobat înfiinţarea unei farmacii şcolare pe lângă această şcoală, dându-i medicamente de primă necesitate spre a se distribui în mod gratuit la săteni.

Avem deosebita plăcere să anunţăm că mai ales pe timpul boalelor de sezon, aceste medicamente au contribuit în largă măsură la ameliorarea stărei sănitare a locuitorilor din 6 sate vecine cari au solicitat medicamente şi li s'a dat în mod gratuit.

Timp de o lună, elevilor şcolei li s'a dat untură de peşte (jecoris), o mică — cantitate dându-se şi unei şcoli vecine.

Cu prilejul dis ibuirii medicamentelor am constatat multe cazuri frecvente de suferinţe cauzate din pricina vermilor intestinali (limbrici), contra cărora pastilele de santonin au dat rezultate îmbucurătoare.

De la copii şi până la oameni maturi, am constatat că multă lume sufere din cauza aceasta şi o bună parte dintre anemici, au tulburări nervoase şi digestive, înregistrându-se chiar cazuri mortale din pricina limbricilor.

Din cantitatea de santonină, am epuizat tot ce am avut, urmând a interveni din nou la Onor Ministerul Sănătăţii, spre a veni mai departe în ajutorul populaţiei sărace şi suferinde.

Pentru sezonul de primavară, elevilor şcoalei li se va da sirop iodotanic.

Aflăm că stimatul nostru coleg d-l **P. N. Mironescu-Meră,** *Revizorul şcolar ol jud. Putna, fiind suferind — se află în Bucureşti şi va fi supus unei intervenţii chirurgicale.*
Ii dorim grabnică însănătoşire.

Pepiniera
Fr. GASPARI
Reprezentant, C.I.T. IOAN NICOLAU

P III 42708

Anul IV Nr. 2 | 4 Pagini 1 Leu | Aprilie 1935

PLAIURI MOLDOVENE

Ziar Independent

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
BORȘANI — PUTNA
Gara — BALCA

DIRECTOR — FONDATOR
GH. N. TRANDAFIR

Abonamente:
Pe an . . . . . Lei 100
De susținere . . . . . „ 300
Instituții . . . . . „ 500
Pentru Săteni . . . . . „ 30

JERTFA MÂNTUITORULUI

Pentru Lumină, Iubire și Dreptate

Se împlinesc aproape 2000 de ani, de când Iisus Hristos a pătimit ca un om, a fost răstignit pe cruce între 2 tâlhari... și A ÎNVIAT din morți a treia zi — prin puterea cea mare a dumnezeirii !...

În plină primăvară, în zumzet de albine, în ciripit de păsărele, înconjurați de flori, frunze și ramuri verzi, în această podoabă a naturii plină de farmec, de cântec și de verdeață, creștinismul serbează „Sărbătoarea Sărbătorilor", Paștele cele mari și cinstite, Paștele Domnului, Paștele ! Că din moarte la viață și de pre pământ la cer, Hristos Dumnezeu ne-au trecut pre noi"...

...Sărbătoare întru amintirea patimilor și a învierii Sale din morți...

...a hărăzit Dumnezeu această sfântă zi de înnoire a sufletelor noastre !

Primăvara vieții e copilăria, Primăvara creștinismului e „Paștele".

Frumos se serbează Paștele la Romîni !

La noi, — poporul — se împodobește cu ce are mai de preț în sărbătorile Paștelor. De multe ori unii iau pâinea dela gură pentru găteli, pentru împopoțonări ale trupului... așa cum e, — și a sufletului, care de cele mai multe ori e pervertit și plin de păcate grele.

Cu toate astea, poporul dela noi e credincios, păstrător tradiției și obiceiurilor noastre creștinești, apare în frumosul port național — cu cămăși cu pui cusuți de fetele cele mari — sau de nevestele cele tinere, cu fote, cu ii minunate... și mai pe-aproape... vezi ciorapi de mătase și pantofi cu tocuri de cele înalte de te miri cum nu se diformează degetele picioarelor la fetele noastre dela țară.

Iisus Hristos a fost modest... și ca îmbrăcăminte și ca fire, colindând lumea, luminându-o și împrăștiind *iubirea* și *pacea*, a suferit pentru dreptate și lumea nu l-a înțeles — că El este calea, adevărul și viața !

„Cât bine, câtă fericire
„Și câtă dragoste — ai adus...
„Iar oamenii drept răsplătire,
„Pe cruce'ntre tâlhari te-au pus!
(Vlahuță)

Și astăzi... ca și eri, se mai găsesc mulți farisei. A avut lumea timp — să uite sacrificiile Mântuitorului lumii și să îmbrace haina fățărniciei și a răutății, care nu se va desbrăca decât prin al doilea potop.

Din nefericire,... trebue să recunoaștem că nu mai avem nici un NOE ; doar de cel „bătrân" (adeptul lui Bachus...) care să provăduiască... fericirea cea lumească.

Dreptatatea e floare rară, iubirea a dispărut (afară de cea lumească), lumina s'a întunecat... și noi hăjbăim ziua 'n ameaza mare, să găsim pe „adevăratul om".

Dar să lăsăm toate, să iertăm toate, pentru „Înviere"... să zicem „fraților".

„Voi toți ce a-ți plâns în întuneric
„Și nimeni nu v'a mângâiat,
„Din lunga voastră 'ngenunchere
„Sculați ! *„Hristos a înviat"* !
(Vlahuță)

Gh. N. Trandafir

„PLAIURI MOLDOVENE" *urează abonaților și cititorilor săi* „SARBATORI FERICITE".

„Hristos a înviat din morți,
Cu moartea pre moarte călcând
Și celor din mormânturi
Viață dăruindu-le".

Hristos a Inviat !...

Cristos a Inviat !

Trecut-au mii de ani... și'n lume
Rămas-a 'n mintea tuturor,
Iisus Hristos. Ce slăvit nume
Și de viață dătător !

A suferit patimi cumplite
Prin glasu-i lumea a 'nfricat
Și'n ciuda celor fără minte.
Iisus Hristos a înviat !

El a slujit fără simbrie
Minuni și fapte a arătat...
La cei ce cred a lui solie
Și zic : Hristos a înviat !

Dar cei de azi... nu vor să știe
Că unu a fost Iisus Hristos...
Și altu 'n locu-i n'o să v'e,
Mai Sfânt și de mai mult folos.

Au fost și-atunci... și azi sunt răi
Și pe Iisus mulți l'au ultat
Călăi de eri, călăi de azi
Să știți : „Hristos a înviat" !

El n'a bătut pe cărturari
Și nici în oameni el n'a dat ;
Dar... suferit-a chinuri mari,
Și-a treia zi a înviat !

Voi toți ce-aveți un Dumnezeu
Și zi de zi lui v'ați rugat
Sculați, că astăzi Fiul Său,
...Iisus Hristos a înviat !

Cei ce în lume 'l reprezintă,
Să fie buni cu-adevărat !
Prin fapte nu trebue să mintă
Că cel de eri n'a înviat !

Nu ! Noi... și voi suntem cei răi..
Căci pe Iisus prea l'am ultat,
Din oameni ne-am făcut călăi
... El,—pătimind—a 'nviat !

Creștinul depe 'ntinsul țării,
El încă nu s'a deocheat...
Și până la marginile mării
El strigă : „Hristos a înviat" !

Iar noi și voi... din buze doară
Rostim cuvântul apucat.
În fiecare primăvară...
Că și Hristos a înviat !

El a 'nviat doar pentru toți
Și credem cu adevărat !
Să fim toți vii, să nu fim morți,
Că azi... „Hristos a înviat" !

Crisant.

Către fraţii plugari

Cel ce scrie aceste rânduri e plugar ca şi d-stră. În momentele de răgaz nu lasă necitită o carte, revistă sau un ziar pentru hrana lui sufletească.

Dumnezeu mă învredniceşte să scriu şi la gazete din când în când, risipind un strop de nădejde înspre mai bine!..

Câte odată arunc săgeţi fără venin înspre răii de eri, de azi şi de totdeauna, spre a le reaminti de calea Domnului — căci prea s'a făcut lumea rea şi mult s'a depărtat de Ziditorul, apucând pe alături, spre Sarsailă, — prin beţii, desfrânări, bătăi, calomnii prin vorbe, sau în scris şi multe alte fărădelegi.

„Fiilor, ceasul de apoi este; şi precum aţi auzit că antihrist vine, şi acum antihrişti mulţi s'au făcut; dintru aceasta cunoaştem că ceasul de apoi este. (Ioan cap. 2 vers. 18.)

„Toate-s dela Dumnezeu, dar nu-s toate de folos."!

Nu ne dăm seama că murim pentru totdeauna pentru răutatea, lăcomiea şi lipsa de iubire între fraţi care se vede astăzi la noi!?..

Ne socotim toţi ca fii ai lui Dumnezeu deşi faptele unora dintre noi ne arată mai mult ca fii şi slujitori ai Satanei, căci „Tot cel ce face păcatul şi fără de legea face; şi păcatul este fără de legea". „Fiilor, nimeni să nu vă înşele pre voi. Acum fii ai lui Dumnezeu suntem şi încă nu s'a arătat ce vom fi". (Ioan III, 2, 7.)

Fraţii mei plugari! „Să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba ci cu fapta şi cu adevărul (Ioan, III, 18.)

„Să nu credeţi pe tot duhul, ci să ispitiţi duhurile de sunt de la Dumnezeu, că mulţi prooroci mincinoşi au eşit în lume" (Ioan IV. 1.)

În faţa vremurilor, să ne întărim credinţa dela strămoşi, să ne iubim ca fraţii şi să rămânem în hărnicia şi zuminţenia noastră de plugari iertând pe pe păcătoşi, în cinstea învierii lui Hristos!

Vă zic la toţi: „HRISTOS A INVIAT"!

Barbu Gh. Popescu
Bălca Putna

„Dacă Iisus Hristos n'a înviat, zadarnic este credinţa noastră.

Când va învia?...

...**Conştiinţa** adormită a celor ce au pe Dumnezeu pe buze, iar în inimi pe Satana...

...**Dreptatea** şi **cinstea**, în locul nedreptăţilor şi a fără delegilor noastre...

...**Unirea** la bine şi progresul acestei ţări, în locul tovărăşiilor de distrugere morală şi materială..

...**Credinţa** cea adevărată, deasupra patimilor omeneşti... Atunci cerul s'ar înfrăţi cu pământul.

Pentru bustul lui Silviu Mândăchescu

Comitetul de iniţiativă pentru ridicarea unui bust în Focşani— regretatului profesor SILVIU MANDACHESCU, fost director al Şcoalei Normale „Principele Carol" din Focşani, — roagă pe această cale pe foştii elevi ai Şcoalei Normale (învăţători în diferite colţuri ale ţării), să-şi trimită obolurile lor, în scopul mai sus arătat.

Sumele pentru bust se vor trimite, sau depune personal la sediul comitet, de iniţiativă, (şc. prim. de băeţi No. 1, Focşani) d-lui institutor *Vasile Cornelia*, directorul revistei „Frământări Didactice" şi casier al comitetului

Cu acest prilej, rugăm pe colegii învăţători, să trimită neîntârziat *„listele de donatori"* dimpreună cu sumele strânse, tot pe adresa de mai sus.

In urma autorizaţiei Onor. Minist. Sănătăţii, am editat 1000 exemplare — c. poştale ilustrate cu chipul lui Silviu Mândăchescu, cari se vând cu 5 lei în folosul măririi fondurilor pentru bust.

Se distribue la Revizoratul şcolar-Putna.

O monografie model

Distinsul nostru coleg, d. Alexandru Bălăuţă, directorul şcoalei din com. Brusturoasa-Bacău actualmente inspector şcolar a tipărit „Monografia şcoalei primare, Ioana R. Rosetti" născută Ştirbei.

Lucrarea apărută în condiţiuni tehnice ireproşabile, pe hârtie velină în 52 pagini, însoţită de clişeie fotografie şi bine documentată prin date statistice — pe lângă o clară expunere a neobositului nostru coleg, prezintă o atracţie deosebită, un interes de prim ordin pentru toţi dascălii dornici de muncă întru realizarea unora dintre punctele de program efectiv, pe care d. Bălăuţă le-a satisfăcut la toată înălţimea cuvenită, la Brusturoasa-Bacău.

Nu suntem străini de prodigioasa activitate culturală şi constructivă a d-lui Alexandru Bălăuţă, care cu drept cuvânt a fost ales ca inspector şcolar pentru Basarabia şi Bucovina, ca un element bine pregătit, ca muncă şi trecut frumos, fiind unul dintre dascălii de elită ai jud. Bacău.

Lucrarea sa, poate servi ca model, tuturor dascălilor de prefutindeni, pentru toţi cei cari vor să valorifice trecutul şi prezentul meleagurilor unde-şi fac apostolia, stârnind stimulente de mare preţ în cariera dăscălească.

In lupta de regenerare morală culturală şi economică a satelor noastre, o muncă sistematică şi continuă, atâta însufleţire, curaj şi mulţumire unei întregi lumi, cari e descurajată din cauza greutăţilor vremii!..

Recomandăm călduros colegilor învăţători lucrarea d-lui Bălăuţă, care se poate comanda direct autorului, la Brusturoasa-Bacău, fiind la îndemâna acescestora cu infima sumă de 30 lei.

T.

Pentru „Plaiuri Moldovene"

O revistă sau un ziar cu redacţia la sate, iată un nou semn al vremurilor! Cu redacţia acolo de unde îşi ia titlul şi cuprinsul, născută din nevoia unui suflet entuziast de literă şi carte, de a se pune în slujba răspândirei culturii la sate „Plaiuri Moldovene", cu ocazia reapariţiei, îşi orientează paşii pe calea cea bună. Un periodic publicistic la sate, va cuprinde în coloanele sale, pe lângă articole din toate domeniile, probleme din viaţa satului, pentru săteni şi pentru cei ce se interesează de progresul satului, sociologii de mâine.

Cu sugestivul titlu de „Plaiuri Moldovene" şi cu făclia culturii aprinsă în sufletele colaboratorilor depe aceste plaiuri. Înainte!

Ichim Voicu
Învăţător

Un gospodar de la noi

Albinele lucrătoare şi-au început activitatea. O albină harnică şi pricepută printre alte albine lucrătoare dela noi — este gospodarul *Gheorghe Zaiţ* din comuna Bălca (Putna). Îţi face o nespusă plăcere să-l vezi în zori zilei lucrând cu drag pela proprietăţile sale, ajutat uneori de cele două fiice ale sale, care deşi sunt fete cu carte, nu le este ruşine să munceasca la ajutul lor — atunci când sunt în vacanţă.

Să vezi o vie întemeiată, cu un gust şi pricepere aranjată şi lucrată, pomi altoiţi de tot neamul, grădină de legume şi zarzavat, trandafiri altoiţi şi flori în faţa casei, împrejmuite solidă şi frumoasă — „cuib de vesel trai" şi înăuntru şi afară, pretutindeni ordine, curăţenie şi frumuseţe!.. La noi, toţi oamenii sunt harnici, cuminţi şi pricepuţi în mai toate ramurile de muncă mulţumindu-se fiecare cu ce are... ca-s timpurile grele.

Am dat ca exemplu pe acest gospodar vrednic, pentru dârzenia lui treabă, cu rost, virtuţile lui de bun creştin şi cetăţean, care ştie să-şi înfrumuseţeze gospodăria şi să-şi sporească avutul, prin muncă cinstită şi cu demnitate.

In Nr. viitor, — despre alţi gospodari buni, dela noi.

Epigrame

Unor jandarmi bâtuţi de-un „popă".

Şi dacă'n post el v'a bătut,
Vă spun: Aşa v'a trebuit,
Căci primăvara n'aţi ştiut
„Că-i bine... de-altfel!

Titi Pavelescu.

Coana Tiţa'şi svârle zeama
Şi-a început să'mpartă sorţi
Dar dânsa încă nu-şi dă seama
Că a ajuns în anul morţii.

Deinaru.

Indemnuri
Pentru viața satelor!

Redăm mai jos cuvântul de îndemn al autorităților județene dela Putna, — către poporul nostru dela sate:

Prefectura Județului Putna

Iubiți Săteni,

Se apropie Paștele.

O veche datină creștinească cere ca omul să intre curat la suflet și la trup în Sfintele sărbători.

De acela pătruns și stăpânit de sentimentul tradiției și al religiei vă recomand următoarele:

Înconjurați în aceste zile de reînviere, Biserica și Școala. Cercetați și ciuliați pe Preoți și învățători -n aceste ceasuri de repaus.

Mergeți cu copii la biserică, la toate slujbele din Săptămâna Mare și de Sfintele Sărbători.

În răstimp de veacuri, moșii și strămoșii noștri numai prin credință au biruit.

Și în vremuri de bâjânie ca și în clipe de înălțare, strămoșii în fața altarului și au plecat cu smerenie fruntile.

Întoarceți-vă la datinele strămoșești. Nu la baluri și petreceri de noapte, ci împrejurul horei și a scrânciobului deslățați-vă înțiștiți și în senină voioșie în aceste sărbători de primăvară. Portul nostru național nu are pereche în lume de frumusețe.

Tineri și bătrâni, flăcăi și fete, îmbrăcați-vă deci în portul satelor voastre și purtați cu mândrie haina strămoșilor.

Nu treceți măsura la băutură.

Pe cel ce-l prinde băutura, îl pendește boala, sărăcia și ceasul rău.

Faceți, iubiți săteni, ca primăvara care a venit să umple de bucurie sufletele voastre.

Ca ele să înflorească așa cum au înflorit zarzării.

Ca lumină din lumină să se facă în sufletele voastre, și cu nădejde nouă, cu iertarea păcatelor, cu apropierea de oameni, să fiți mai buni și mai omenoși.

Faceți ca această curățenie să îmbrățișeze și gospodăriile voastre.

Curățiți și măturați ogrăzile. Văruiți casele atât pe dinafară cât și pe dinăuntru. O casă văruită e ca un pahar de cristal.

Faceți din ograda voastră o adevărată grădină.

Curățiți și văruiți pomii, săpați brazde de flori și de zarzavaturi.

Ridicați gardurile, curățiți șanțurile și drumul în fața gospodăriei voastre văruiți barele podetelor.

O gospodărie curată, ori cât de săracă ar fi, înveselește ochiul și luminează sufletul. Curățenia alungă boala și sărăcia din casa omului.

Nu uitați în petrecerea și desfătarea voastră pe tovarășii voștri de muncă; vitele. Îngrijiți-le și hrăniți-le ca și în zile de lucru, pentru a putea urma cu ele munca în a 4-a zi de Paște. Cercetați semănăturile; supraveghiați pășunea; nu dați drumul vitelor să umble în neștire pe câmp, stricând munca viilor și a plantelor și vătămând semănăturile.

Adunați-vă la Primărie, la ședințele comitetelor școlare, agricole și a cforirii de pășuni.

Chibzuiți asupra treburilor de viitor interesați-vă de ordinile stăpânirei, în tocmiți contractul de păsunat. cereți lămuriri Primarului și Notarului cu privire la orânduelele ce trebuesc respeotate și împlinite.

Folosiți ziua de Izvorul Tămăduiri, pentru curățitul și reparea fântânelor, pentru îngrijirea izvoarelor, pentru terminarea curățirii islazului de mărăcini și bolovani, pentru graparea fânețelor pentru plivitul și udatul grădinii voastre.

Și în sfârșit, pregătiți, înălțați și înoiți sufletele, gospodăriile voastre, pentru marea Sărbătoare a Învierei Domnului.

Pace și voie bună în casele și satele voastre!

Cu aceste gânduri, vă spunem la toți CRISTOS A ÎNVIAT!

Prefect, VASILE I. TIROIU

Președ. Cam. Agr., *D. Haindrogie*

Protoiereul Județului, Ieromon. I. V. Pascu

Revizor Școlar al Jud. Putna *P. Mironescu*

Ce se petrece în gara Bâlca?

Abuzurile șefului de gară M. Filimon. Violarea corespondenței. O situație care nu poate dăinui.

Am semnalat la vreme, starea degradantă în care a ajuns Stația Bâlca, din cauza exhibițiilor inconștiente ale șefului stației, care răspunde la numele de *Mihai Filimon*, personagiu mediocru, cu o slabă pregătire sufletească „ajuns prin minune șef de gară.

Ni s'au adus la cunoștință unele din faptele sale deocheate, pe care le semnalăm și pe aceastâ cale.

De-altfel, acest tip oarecum manierat — de notat [numei cu... cuconițele și cu domnișoarele!] știe să dea cu copita în cei din jur. — și de notat, în subalternii săi (impegați, acari, factor poștal etc.)

Acarului Niculai Jinga i-a dat palme în biroul stației,

Intr'un conflict grav cu locuitorul Niculai Văsioiu, e chemat la Parchetul Tribunalui Putna.

A violat scrisori oficiale și particulare, lucru constatat la o anchetă precedentă.

Și-a însușit scrisori și ziare, proba evidentă că, n'au ajuns la destinație.

Un factor poștal model de cinste, cumințenie și conștiinciozifate, e veșnic persecutat.

Un lucrător dela coloana C.F.R. a fost dat afară în mod abuziv, datorită intervenției directe a șefului stației — M. Filimon, sub pretext că lucrătorul nu voiea să se împace cu un „popă" cu care e în conflict — și care e în vizită și în strânse legături de prietenie cu șeful stației. Mă rog, ce are de-a face... cu subprefectura?!

„Popa" la biserică,... nu la gară!

Menționăm că acest „popă", își face deseori apariția la anchete dând depoziții favorabile inculpatului M. Filimon. Mai bine și-ar vedea de păcatele sale.

O anchetă mixtă compusă din organe de control C. F. R. și P. T. T. s'a făcut. Constatându-se vinovăția șefului stației,

Anchetatorii au stăruit pentru împăcare, convinși de gravitatea sancțiunilor.

Nu înțelegem. pentruce acest funcționar abuziv și incorect mai conduce stația Bâlca, când atâtea învinuiri i se pun în sarcină?

Nu-i oare o sfidare a opiniei publice din 4 sate?

C. F. R-ul și P. T. T.-ul sunt chemate să rezolve rapid și radical această situație care nu mai poate dăinui.

Adevăruri...
La poporul Englez... și la noi!...

In tot cursul vieții, poporul Englez, fie că s'a războit. fie că s'a răsvrătit, fie că a pribegit peste mări și țări, îl găsești citind cu arzime **biblia.**

Cu drept cuvânt s'a zis, că *Anglia* a cucerit lumea cu negoțul într'o mână și cu biblia în cealaltă!...

Și la noi, mulți poartă biblia'n mână... dar mai au și'n sân ceva.(?!)

Vorba ceia: „Casa plină de icoane, iar podul plin de... ghioage".

■ Din Călugări-Bacău. ne vin știri triste, cu privire la conflictele grave pe cari preotul paroh le are cu enoriași săi. In numărul viitor vom preciza starea de spirit care domnește acolo și vom da amănunte în această privință.

D-l Prof. N. Iorga la Focșani.

Coana Tița Pavelescu îi face bună primire, și venirea sa se aseamănă cu intrarea lui Iisus în Ierusalim. Cei ce l'au primit cu căldură, au avut timp să-l uite, ba și să-i pregătească răstignirea.

...Paștele celor săraci...

CROITORIA
Petru Vărzaru
Str. Mare Nr. 212

Cea mai corpolentă rasă de găini este rasa Brahma Pootra. Cocoșii ajungând până la 6 Kgr. greutate.
Ouă pentru clocit lei 16 buc.
Găini albe golașe una din cele mai bune rase ouătoare.
Ouă pentru clocit lei 4 bucata.
Ouă pentru clocit din rasele Wyandotte 6 lei bucata.
Rhode Island 5 lei bucata.
Leghorn 4 lei bucata.
Orice rase de păsări inclusiv porumbei și epuri de casă.

FURNIZEAZA
M. KIVU
Repr. formei „ZORI DE ZI"
Strada Zănelor Nr. 7

Nu cumpărați

Vite Altoite

Înainte de a vizita depozitul

„BIROUL TECHNIC - OITUZ" DIN FOCȘANI

Piața Moldovei, 20 (lângă bis. Domnească).

Vițe Altoite, de unul și 2 ani Varietățile cele mai căutate, cu garanție de autenticitate, împachetate câte 25 bucăți la legătură

Vițe speciale pentru goluri —— Prețuri convenabile.

Vizitați Magazinul de Coloniale

„La Pomul de Cafea"

In vederea SFINTELOR SARBATORI a PAȘTELUI a redus simțitor prețurile la toate articolele de coloniale.

Magazinul este bine asortat și vinde cel mai eftin.

Punem la dispoziția clientelei un mare asortiment de Cafea

VIZITAȚI NOUL MAGAZIN

LA „MANOLE"

Focșani Strada I. C. Brătianu Nr. 66 Focșani

Asortat cu:

Galanterie, Tricotaje, Lingerie de Dame, Cămăși Bărbătești, Gulere, Cravate, Bretele, Kiloți, Jarticre, Bășți Franceze, Batiste

POȘETE DE DAME

în diferite calități cu prețurile ce desfid orice concurență

TRANDAFIRI și RASADURI

Tot felul de flori

de vânzare cu prețuri de concurență se pot găsi numai la

FLORARIA ROMANEASCA

Ghiță Antonescu

Focșani Str. Pia Brătianu Nō. 43.

VIZITAȚI CU INCREDERE

„Frizeria Coffler"

Vizitați noul magazin de Pălării și Blănării

„VIDER" Str. Mare

asortat cu ultimele noutăți pentru sezonul de vară.

Atelier special de blănărie.

PREȚURI CONVENABILE.

ANUNȚ

In Tunelul Băncii Milcov sub Autogarajul N. Pascu str. Mare Nr. 105. S'a deschis un depozit pentru desfacerea produselor din viile D-lui

Dr. IGNAT PASCU

Se găsește în permanență orice cantitate, în sticle vărsat, vinuri și rachiuri de prima calitate, recolte 1929 cu prețuri ce desfid concurența. — Vizitați spre convingere.

Rețineți! Tunelul Băncii Milcov.

TIPOGRAFIA „NAUM GHEORGHIU„ FOCȘANI "PIAȚA MOLDOVEI

Informațiuni

Abonații noștri sunt rugați a ne achita abonamentul, fiindcă nu avem alte subvenții și dorim să ne menținem regularitatea apariției.

Cercul Cultural „Urechești" de sub conducerea distinsului nostru coleg, d-l V. N. Antohi, — își va ține ședința la școala din comuna Cotofănești, Duminică 12 Maiu a. c.

Depunerea jurământului tinerilor învățători va avea loc după sărbători la o dată ce se va fixa ulterior.

Rugăm pe cititori să ne semnaleze orice fapte care ies din comun prin gravitatea lor, spre a le denunța opiniei publice singura în măsură de a le cântări și înfiera.

Amânăm publicarea unor articole pentru numărul viitor din cauza aglomerației de lucru a tipografiei.

Pe cale particulară ni s'a adus la cunoștință că în postul de preot ajutor la Parohia Adjud a fost numit un preot de curînd hirotonosit, fiind plătit de Comună cu 2500 lei lunar și îndepărtându-se cel ce fusese numit mai înainte — Preotul Vlasie (Burcioaia) pentru economii bugetare — care nu era retribuit decât cu 200 lei lunar

Menționăm că Preotul Vlasie n'are salar dela stat, ci numai venitul din popor.

Pentru moment ne abținem dela orice comentarii.

In numărul viitor vom publica „Ce se petrece la Sinitu-Nou (Durostor) cu amicul Nicolae Kirca", cât și alte isprăvi de ale clienților noștri favoriți.

Colegii învățători care au primit „Liste de donatori" pentru bustul lui Silviu Mândăchescu sunt rugați a le înainta negreșit până la 15 Mai a. c. cu sumele colectate, pe adresa comitetului

Toată lumea să viziteze mag. de măcelărie Nr. 8

Ionel Lepădatu

unde se găsește zilnic și cu prețuri modeste Carne de porc, slănină, osânză și carne de miel

DORIȚI O PRĂJITURA BUNA cu preț convenabil?

Cofetăria Centrală „SOTIR"

Vă satisface această dorință! Asortată cu prăjituri, bomboane, chocolată etc., plăcintă specială și orice pendinte de această branșă. Se primesc comenzi de: Nunți, Baluri etc., cu prețuri convenabile.

Serviciu prompt și conștiincios.

Tot odată clientela poate să audă ultimile știri și șlagăre transmise de posturile Radiofonice.

HALA INDEPENDENȚA

GHERETA Nr. 10

Ștefan Bostan

Se găsește în permanență: Carne de porc, slănină, osânză și carne de miel cu prețuri ce nu depășesc tariful.

GRATUIT **ATENȚIUNE** GRATUIT

LA BODEGA „BENȚIN"

Sâmbătă între orele 6 și 7, veți bea renumita Bere Azuga gratuit. — Tot odată anunțăm că veți găsi renumita pastramă a la Bențin proaspătă precum și mult apreciatul grătar care va sta la dispoziția onor clientelei, bine înțeles... nu tot gratuit!!!

Citiți și răspândiți „PLAIURI MOLDOVENE"